

SLOVENSKI NAROD

Iznajanje vsakega dan popoldne, izvzemajo nedelje in praznike. — Inzerati do 50 peti vrsta a Dm 2, do 100 vrsta a Dm 2.50, od 100 do 300 vrsta a Dm 3, večji inzerati peti vrsta Dm 4. — Popusti po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsakega meseca v Jugoslaviji Dm 12.- za tuzemstvo Dm 25.- Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kladjeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Varnost Male antante:

Mala antanta skrbi sama za svojo lastno varnost

50 milijonov prebivalcev, združenih z idejo miru in medsebojne pomoči, je najboljšje jamstvo za varnost držav Male antante, je naglasil predsednik češkoslovaške vlade dr. Hodža

Praga, 30. junija. r. Na velikem shodu češkoslovaške agrarne stranke je imel ministri predstojnik dr. Hodža velik govor o zunanji politiki, v katerem je med drugim dejal:

Kakor smo enodušni v vprašanju notranje politike, tako je vlada složna tudi v vseh vprašanjih zunanje politike. Nič se ne more in ne bo zgodilo državi, ki je izpolnila svojo dolžnost do lastne varnosti in notranje konsolidacije. Z državami Male antante vodimo istovetno politiko ter zdru-

žujemo vse svoje sile, da s svojo slogo postavimo trdne temelje naši skupni politiki miru. Mi ne predstavljamo samo moč in silo 15 milijonov. Samo v ČSR nas je 15 milijonov, isto toliko jih je v Jugoslaviji, v Rumuniji pa nas je blizu 20 milijonov. To pomeni, da 50 milijonov prebivalcev držav Male antante koraka ramo ob ramo, da si z združenimi močmi zavaruje svojo lastno varnost. Vsakdo izmed nas v Mali antanti se lahko nasloni na 50 milijonov. To predstavlja ogromno silo, ki s svojim pomenom

jamči za našo varnost. Zadnje konference so mnogo pripomogle, da razširimo svoje trgovsko-politične odnose ne samo med seboj, nego tudi napram veselim. Tako dajemo ne samo Mali antanti zanesljivo orožje za njeno varnost, nego vsej evropski politiki miru. Ta politika nikakor ne ogroža interesov posameznih držav tudi ČSR je znala svoje agrarne in industrijske interese spraviti v sklad s skupnimi interesi države, zunanje politike in varnosti.

Göbbels o politiki Nemčije

Nemčija računa predvsem na svojo lastno moč, ne misli pa iskativojnih lavorik

Stuttgart, 30. junija. z. Na zborovanju voditeljev krajevnih narodno socialističnih organizacij je imel propagandni minister dr. Göbbels velik govor, v katerem je med drugim poudaril: Nemčija ima doma toliko moči, da ji ne preostaja časa za to, da bi brigala za spore v inozemstvu. Nemčija se spori drugih držav ne brigajo. Nemčija rabila se dolgo časa, da dovrši delo svoje lastne notranje obnove. Nobena točka n. rodno socialističnega programa ne bo z nemarjenja. Mi ne spadamo v vrsto onih politikov, ki sprejemajo danes kakšen sklep a ga jutri prekličejo, ker se je morda pokalo, da ga ni mogoče izvesti.

Göbbels je protestiral proti temu, da Nemčija očita njeno oboroževanje in da hoče v kakšni bodoči vojni pridobiti vojne lavorik in si tako znova ojačiti svoj notranji politični prestiž. Kar se tiče smotnosti nemške zunanje politike, je dr. Göbbels

poudaril, da bo Nemčija zadovoljna, če ji puste ustvariti evropski mir na neki osnovi. Miru v Evropi ne more biti, če se ne sprejmejo nemški predlogi. Miru ne more nihče organizirati razen velikih sil. To je pokazal tudi potek italijansko-abesinskega spora. Tedaj se je lahko videlo, kako Evropa in drugi kontinenti sprejemajo na znanje gotova dejstva ene ali več držav. Zato je Nemčija proglasila geslo: Društvo narodov je dobro, toda močno letalstvo i armijski zbori so še boljše (burno odobravanje). Danes nima nihče več poguma vsiljevati Nemčiji nemoralnih pogojev in takih, ki zalijo čast nemškega naroda. Ves svet ve da takih pogojev ne bi podpisali. Hitler si je pridobil velike zasluge za Nemčijo ne le zaradi tega, ker se je leta 1933 uprl boljševizmu, nego tudi zaradi tega, ker je s svojo politiko na Rennu Nemčijo zavaroval pred vsakim napadom.

Neguš bo oseno branil interese Abeinije v Ženevi

Veliko razburjenje med veselili zaradi groženj abesinskega cesarja

Ženeva, 30. junija. z. Prizadevanje ženskih diplomatov so sedaj usmerjena na to, kako bi na najbolj tih način likvidirali Abesinijo, ukinitelj sankcije in zopet pribili Italijo za sodelovanje pri reševanju evropskih problemov, ki žulijo vesitile same. V tej zvezi so se zadnje dni vršili v Ženevi živahni diplomatski razgovori. Posebno pozornost sta bila zlasti Eden in Delors. Vse so imeli zunaj Ženeve zaupno posvečevali, ki se ga je udeležil tudi Blum. Na tem svetu je bil med Francijo in Anglijo dožen sporazum, da se sankcije uknejo abesinsko vprašanje tiho likvidira.

Ko je neguš izvedel za ta sklep, je se ročil, da bo osebo branil interese Abesinije pred svetom in pred skupščino Društva narodov. V svojem govoru bo orisal stvar položaj in razvoj dogodkov v Abesiniji s ponovno apeliral na vse članice Društva narodov, da odločno nastopijo v obrambo napadene Abesinije ter tako izpolnijo samo svoje obveznosti po paktu Društva narodov, nego tudi obljube, ki so jih mes-

in mesece dajale Abesiniji. Na koncu bo neguš zagrozil, da se bo z letalom vrnil v Abesinijo, stopil znova na čelo svoje vojske, ki se zbira v zapadni Abesiniji ter začel novo vojno proti italijanskemu napadalcu.

V ženevskih krogih so se namene abesinskega cesarja izdale veliko razburjenje. Boje se, da bi mogel neguš nastop izvesti dramatične prizore ter omajati zlasti manjše države, ki so nezadovoljne s politiko Društva narodov. Zato so vse veselite intervenirale na vse strani, da ti se abesinskemu cesarju zabranijo nastop v svebu in na skupščini DN. Zatrjuje se, da bodo to prepovedi motivirali s tem, da bi njegov nastop otežkočil položaj. Ker je Abesinija zasedena po tuji vojski in ni več legalne abesinske vlade, tudi nihče nima pravice govoriti v njenem imenu.

Francoski listi poudarjajo danes v svojih ženevskih poročilih, da je neguševa stvar definitivno izgubljena ter da Abesinija na tistem likvidirana.

Ostra debatap izjavah angleškega vnega ministra Angleška opozicija za strogo izpolnjevanje prevzetih obveznosti do Društva narodov

London, 30. junija. AA. Sredi se je spodnji zbornici nenadoma razvila daljša debata o zunanje-politični izjavi vojne ministra Duffa Cooperja. Vojni ministri sedel v ministrijski klopi med finančnim ministrom in notranjim ministrom. Ministri predstojnik Baldwin ni bil na seji, ker je dopust v Chequersu. Nekaj poslancev takoj začelo vpiti: Kje je Baldwin?

Prvi je začel govoriti vodja delav opozicije Atlee, ki je najprej rekel, da treba obžalovati, da ministrskega prednika ni na seji, ker bi v tem primeru ko odgovoril na vprašanja splošne politike. Zdi se, da Baldwin meni, da so danes

stvari samo sporedne vrednosti. Vendar pa člani vlade dajejo javne izjave o tehnik političnih problemih, nato pa se bo zopet govorilo, da niso govorili v imenu vlade. Tako je vojni minister Duff Cooper govoril v neki tuji državi in to v času, ko je bil mednarodni politični položaj izredno težak in ko so se voditelji generalnih štabov Francije in Anglije zopet sestali na konferenci. Duff Cooper bi moral biti zaradi tega dvakratno kaznovan. Poleg tega pa je še govoril na nekem koslu, ki je imelo namen, da ojači prijateljstvo med Anglijo in Francijo, ki ga je treba danes zelo ščiti. Seleti moramo sporazum med Anglijo

in Francijo in čim ožje sodelovanje teh dveh največjih demokracij zapadne Evrope.

Položaj pa je čisto drugačen, kakor se govori o stvarih, ki pomenijo več, kakor samo najozje sodelovanje in prijateljstvo. Tisk označuje sedaj to izjavo kot željo za ozko vojaško zvezo. Brezpogojno je potrebno, da Anglija in Francija stalno sodelujeta v primeru vojne. Toda Duff Cooper ni razlagal načel Društva narodov, ampak načela »entente cordiale«. Duff Cooper je Francozom rekel, vaša domovina je naša domovina, in s tem je poudaril potrebo francosko-angleške zveze. Cooper je govoril o svetovni vojni tako, kakor da bi Anglija vodila to vojno v svojem lastnem interesu. Leta 1914 pa se je drugače govorilo. Sir Edoard Grey je tedaj izjavil, da Anglija ne zasleduje egoističnih ciljev in da izpolnjuje samo obveze napram Belgiji. Govor Duffa Cooperja je tudi zanimal angleških obvez napram DN glede locarne pogodbe. Dolžnost Anglije je, da nastopi proti napadalcu brez oziroma. Kadar bi bila Anglija napadalec, bi morala Francija stališče zavzeti proti njej. Locarna pogodba ni zveza Anglije in Francije proti Nemčiji in tudi ne zveza Anglije in Nemčije proti Franciji. Izjave vojnega ministra so nasprotno dosednji politiki angleške vlade. Atlee je nato še poudaril, da ne govori proti tistem delu izjave vojnega ministra, v katerem je rekel, da želi, da bi prišlo do čim tesnejšega sodelovanja med Francijo in Anglijo. Toda delavska stranka želi, da bi prišlo do čim tesnejšega sodelovanja med Francijo in vsemi drugimi narodi. Delavska stranka ne more dopustiti, da bi se Anglija spustila v vojaško pogodbo, ki bi ne bila v duhu Društva narodov.

Vodja liberalne opozicije Claira se strinja z večino misli, ki jih je Cooper izrazil v svojem govoru, vendar pa je proti propagandi za sklenitev vojaške pogodbe med Francijo in Anglijo. Cooperjev govor je dokaz slabosti vlade, ponizuje Anglijo in spravlja mir v nevarnost.

Sporazum o Dardanelih

Ženeva, 30. junija. r. V krogih turške in angleške delegacije se zatrjuje, da je bil pred središčem dosežen glede problema dardanelskih ožin sporazum med Litvinovim, Edenom in Rudji Arasom. Po tem sporazumu ostanje morske ožine odprte za vsa vojna brodovja. ki morajo izvršiti kakšno odredbo sveta Društva narodov ali kakšno odredbo posameznih vlad, ki pa jo je svet DN odobril. Poleg tega bo imela Rusija pravico poslati svoje vojne brodovje skozi Dardanelske ožine v danem primeru na pomoč ruskemu brodovju na Baltičkem morju.

Nemčija — Abesinija

Ženeva, 30. junija. z. Danes se je izvedelo v krogih DN, da je Berlin stavil Rimu zahtovo, naj bi se odstopil del Abesinije za izključno gospodarstvo eksploatacije, kar pa se v Rimu odločno odklonili.

Povratek italijanskih čet iz Afrike

Rim, 30. junija. z. Po končanem vojnem pohodu v Abesinijo, se sedaj italijanske čete polagoma vračajo iz Vzhodne Afrike. Kot prva je nastopila pot v domovino divizija »Gavinana«, ki je bila najdalj v Vzhodni Afriki.

Kupuj domaće blago!

Velik kamniški proces

Od njega v veliki meri zavisí razvoj Kamnika

Ko se je začel lani Kamnik nekoliko živahnije gibanje v tujsko prometni smeri in ko je bilo zgrajeno moderno kopališče, so optimisti napovedovali temu letoviškemu mestu najlepšo bodočnost. Kamnik je značilno naša mesta, ki živi še vedno zelo počasi in ki gleda na vse nove pojave s tujskim prometom vred nezaupljivo ter brez vsakega navdušenja. Zdi se, da so Kamničani zadovoljni z vsem starim, da si ne žele ničesar novega in da so jim tuji pr. zadeve deveta briga. Kamnik ni uradno priznan za letovišče, a mnogi Kamničani ne vidijo v tem nobene nesreče. Zato se ne smemo čuditi da te dni Kamničanov ni posebnega razgibala niti veliko sodna razprava, čeprav gre za nič manj in nič več kakor za usodo vsega Kamnika, na razvoj letoviškega mesta, ki je predvsem odvisno od tujkega prometa.

Pred vojno je zelo slovelo kamniško zdravilišče s kopelmi po Kneippovem sistemu. Tedaj je bil Kamnik mnogo bolj razgiban kakor zdaj, čeprav živimo v dobi tujkega prometa. Med vojno je zdravilišče s svojimi poslopji, zlasti »Kurhaus« zelo trpelo. L. 1919 je pa K. Pollak st. daroval vse kopališki kompleks med Bistrico in Nevljico redu usmiljenih bratov, in sicer pod pogojem, da se zidajo zavetišča za onemogle duhovnike. Želel je tudi, da primerno uredi vse zemljišče. Usmiljeni bratje so res l. 1924 začeli prezidavati glavno zdraviliško poslopje. Prav za prav o prezidavanju ne moremo govoriti, ker so poslopje podirli do prvega nadstropja. Temele so nekoliko ojačili, nakar so nazidali — po večini iz podarjenih sredstev — dve nadstropji ter poslopje pokrili. To je pa bilo tudi vse. Poslopje je ostalo nedozidano in takšno stoji še zdaj. Nima še stropov, stopnic, oken itd. Za zidanje so izdali okrog 400.000 Dm. Na kopališkem zemljišču sta še dve vili. Seveda trde, da so imele tudi precej vzdrževalnih stroškov.

Usmiljeni bratje torej niso izpolnili pogoja, niso sezidali zavetišča. Ne smete misliti, da so Kamničani vsi zapranci in da so vsi mirno gledali, kako propada njihovo zdravilišče s parkom, ribnikom in poslopji. Čedalje očitnejše je prihajalo do izraza želja, da se obnovi nekdanje kopališče ter da se začne Kamnik uveljavljati kot letovišče. Nekdanje zdravilišče je bilo največja kamniška privlačnost in delavni Kamničani, ki jim je pri srcu razvoj in obstoj Kamnika so računali, da bodo mesto postavili na noge samo, če bodo v njem ustvarili vse pogoje za razvoj tujkega prometa. Kamnik nima dovolj tujstkih res pri. mernih sob. Samo mestno kopališče tudi neustreza vsem zahtevam in mesto nima pravega središča, kjer bi se lahko razmahnilo letoviško življenje z atributi, mondenosti. Zato je bilo treba zaviti rokave, poiskati velika sredstva, ne glede na žrtev, da bi v mrtvem Kamniku začelo utripati letoviško življenje. Ni čuda, če se jim je zdel neodpušljiv greh, da je bil kopališki kompleks obsojen v propad ter izgubljen. K. Pollak je sprevlel, da usmiljeni bratje ne bodo uredili svojega načrta, zato je prepustil svoje pravice Tujsko prometnemu društvu v Kamniku, ki je vložilo tož-

bo za vrnitev zemljišča in poslopij. Društvo je po treh letih pravdo dobilo.

Tujsko prometno društvo samo na sebi bi prav tako ne moglo oživetiti nekdanjega zdravilišča, kakor usmiljeni bratje niso izpolnili svoje naloge, zato se je ustanovila Kopališka družba Kamnik d. d. Najela je večje posojilo in lani je po načrtu ing. arh. Khama prenovila kopališko poslopje in zgradila lepo kopališče. Nedozidano je pa še ostalo trinadstropno poslopje, ki bi naj po načrtu usmiljenih bratov postalo zavetišče. Družba je tudi prenovila vilo Lujzko, ki ima zdaj res primerne tujake sobe.

Toda lani jeseni so usmiljeni bratje vložili tožbo za 725.000 Dm, češ da so toliko investirali za zidanje in popravila v 14 letih svojega gospodarstva pri kopališču. Tožbi so priložili 138 računov. Tožena stranka uveljavlja, da bi usmiljenim bratom pripadalo samo toliko odškodnine, kolikor so poslopja res trajno izboljšali. Toda izboljšalo se ni prav za prav nič. Glavno poslopje nedozidano nima nobene vrednosti in bi bilo še ogromno stroškov, predno bi bilo uporabno. Razen tega pa tudi ni zidano za kopališke namene, za tujake sobe. Investirali bi morali še nad milijon Dm, da bi služilo pravemu namenu. Poslopje je tudi zgrajeno v arhitektonskem pogledu glede na okolico. Tožena stranka tudi uveljavlja kot protizadevek za podrti »Kurhaus« in za uničeni park, posekano drevje, pa tudi za izgubljeno vodno silo. Ker usmiljeni bratje niso dovolj varovali vodnih pravic, je bila izgubljena voda za kopališče, posušili se je ribnik in usahlila sta dva potoka.

Od torka do četrka, tri dni, je senal okroglega sodišča v Ljubljani razpravljal v Kamniku, v kopališkem parku, na prostem, ko pa je deževalo, v nedozidanem poslopju. Tožitelje zastopa dr. J. Žirovnik, toženo stranko je pa zastopal za pisarno dr. Benkoviča dr. I. Murko. Zapisnik vsebuje 52 tipičnih strani, zaslišan pa je bilo okrog 60 prič, po večini starih Kamničanov. Kot izvedenca sta bila prisotna ing. St. Dimnik in ing. M. Pirkmajer. Med pričami je bilo tudi mnogo obrtnikov, ki so bili zaposleni pri zidanju zavetišča. Zaslišana sta bila tudi prof. Horvat in ing. Khama kot izvedenca.

Že iz tega sprevidimo, da gre v resnici za velik in važen proces, ki je v tehničnem pogledu v glavnem zaključen. Izvedenca bosta podala svoje izjave pisмено. Jeseni bo razsodba. S tem pa proces nedvomno še ne bo zaključen, saj še lahko odločata dve instanci, in sicer apelacijsko sodišče v Ljubljani in stol sedmorice v Zagrebu.

Kot nepristranski opazovalci ne smemo prezreti, da pri tem procesu ne gre morda le za zasebne interese te ali one skupine, temveč za koristi ter usodo Kamnika. Ne le po tem, kakšen bo rezultat, temveč, ker bo med procesom počivalo obnovitveno delo v kopališču in ker bo Kamnik spal kakor dolga leta. Proces bo trajal še najmanj dve leti. Od njegovega izida je odvisno, ali bo Kamnik dobil za letoviško mesto potrebne pridobitve ali ne. Zato upravičeno trdimo da se pravdajo za življenjske interese Kamnika.

Krvavi spopadi v Palestini trajajo dalje

Jerusalem, 30. junija. z. V pretekli noči je 20 Arabcev napadlo blizu Hebdira oddelke angleške policije. Policija se je branila s orožjem. Pri Hebruru je bila napadena neka angleška vojaška patrulja. V Samariji so Arabci v pretekli noči spet podirli okrog 800 dreves. Zaradi tega je bila arabaka vas Sebarin kaznovana kolektivno s globo 250 angleških funtov šterlingov. V Jaffi so pričeli iz čisto vojaških razlogov podirati 825 hiš in kolib, v katerih prebivajo Arabci. V preteklem tednu je bilo po podatkih, ki so jih zbrale oblasti, v Nabluzu in Tulkaremu ubitih 56, ranjenih pa 98 Arabcev. Vse pa kaže, da je število žrtev še večje.

Nemiri v Španiji

Paris, 30. junija. AA. Havas poroča iz Constantine, da je tamkaj včeraj 400 stavkujočih rudarjev napadlo vlak, ki je peljal v rudnik. Orodniki, ki so spremljali vlak, so bili prišljeni uporabiti orožje. Pri tem je bil težje ranjen en stavkujoč rudar. Iz Constantine so poslali takoj ojačenja. V mestu Constantine je prišlo sredi do spopadov med demitirji in levicirji. Ker je na obeh straneh prišlo do streljanja, je mobilna garda morala uporabiti orožje.

Pri tem je bil en rudar ranjen, ker je do bil udarec s steklenico po glavi.

Poročajo iz Oviada, da je tamkaj namenščeno cestne železnice stopilo v stavko. Nevarno je, da se stavka razširi na vse prometne osebe.

Korupcija v Rusiji

Paris, 30. junija. AA. Po informacijah agencije Havas se je vršil te dni v Kijevu proces proti skupini komunistov, ki so bili sindikatih v Kijevu. V poslednjih letih so poverili več milijonov rubljev. Trije izmed obtoženih so bili obsojeni na smrt.

Granata raztrgala pet dečkov

Milan, 30. junija. r. V Monte Vecchio se je pripetila včeraj strašna nesreča. Pet dečkov je bilo ubitih. Dečki so našli v bližini vasi staro granato, ki so jo skušali razstaviti, pri čemer pa jim je eksplodirala. Vsi so bili na mestu ubiti in strašno razmesarjeni, tako da sodna komisija ni mogla dognati njih istovetnosti.

Borzna poročila

Curli, 30. junija. Beograd 7.- Paris 20.265 London 15.355, New York 305.50, Bruselj 51.70, Milan 24.20, Madrid 41.975, Amsterdam 208.20, Berlin 128.30, Dunaj 57.25, Praga 12.70, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Počastitev kovačev naše svobode

Svečano razvite prapora naših vojnih dobrovoljcev

Ljubljana, 30. junija.

Veličastno praznovanje Vidovega dne v znamenju razvite prapora jugoslovenskih dobrovoljcev pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. je poteklo zelo slovesno. Navzlic slabemu vremenu se je zgodaj jutraj razgibala vsa Ljubljana, a na predvečer so v spomin padli junakov na bližnjih in daljnih vrhovih zagoreli kresovi.

Na Vidov dan so se v jutranjih urah jeli zbirati na Kongresnem trgu oddelki naših nacionalnih organizacij, ki so se ob 10. razvili v impozanten sprevod. S sokolsko konjenico in vojaško godbo na čelu je krenil sprevod pred magistrat, kjer se je med tem zbrala ogromna množica občinstva. V dvorani se je pričel slavnostni zbor Zveze jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev, ki so mu prisostvovali tudi predstavniki oblasti in pa zastopniki raznih društev. Zbor je otvoril predsednik prof. Jeras, ki je v začetku poudaril, da prirejata slavo skupno ljubljanska in mariborska sreska organizacija, dočim prisostvuje slovesnosti tudi veliko število jugoslovenskih dobrovoljcev. Slovesen izven naše banovine. Nato je pozdravil posebej predstavnike vojske. V lepih besedah se je spominjal blagopojnega kralja Viteškega kralja, vojnega druga dobrovoljcev, ki je mučeniške smrti dočrpel za Jugoslavijo. Predsednik je izrekel Nj. Vel. kralju Petru II. zaobljubo, da bodo dobrovoljci čuvali mlado življenje našega vladarja in da bodo zmerom pripravljeni žrtvovati se zanj. Z zbora so bile odposlane udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju s posebno zahvalo, da je blagovolil prevzeti kumovanje novemu praporu, dalje Nj. Vel. kraljici Mariji in pozdravne brzojavke Nj. Vis. knezi Pavlu, kraljevimu namestniku, štvi, ministru vojske in mornarice ter Zvezi vojnih dobrovoljcev v Beogradu. Predsednik je izrekel toplo zahvalo za udeležbo vsem društvom.

Besedo je povzel podpredsednik ljubljanske sreske organizacije dobrovoljcev Lorger, ki je v znamenjem govoru opozoril na dejstvo, da so se vrste naših vojnih dobrovoljcev stvorile iz vseh plasti naroda od študentov do kmečkih sinov, delavcev in obrtnikov. Dobrovoljske legije je zbral in vodil od zmage do zmage preko množice najdragocenejših žrtv klic svobode, narodnega edinstva, enakosti in bratstva v volji do ustanovitve velike Jugoslavije. Spomin na nesebično dobrovoljsko junastvo in poštvalnost v osvobodilnih bojih naj nas navda z novim ognjem dobrovoljskega duha, ki naj zajame slehernega Jugoslavena. Prof. Jeras je prečital pravilnik o praporu jugoslovenskih dobrovoljcev Slovencev, ki do podrobnosti ureja vse potrebno zlasti za primer, če bi dobrovoljska organizacija pri nas prenehala delovati in ki hkrati določa, da bo prvi prapor, škak rezervni kapetan Vinko Sirc. Na kratko je predsednik nato še prebral številne pismene in brzojavne čestitke dobrovoljskih organizacij iz vse države ter posebnikov. Svoje čestitke so v kratkih nagovorih izrazili še podžupan dr. Ravnhart za mestno občino, inž. Bevc v imenu SKJ, prof. Prosenec za občinski odbor NO, predsednik občinskega odbora JS dr. Pirkmajer, predsednik JZZ Govekarjeva in zastopnik Edinstva dr. Čermelj, nakar je predsednik zaključil zbor in so vsi udeleženci odšli pred magistrat.

Prostor pred magistratom je bil svečano okrašen. Stopnišče s spomenikom kralja

Petra I. Osvoboditelja pa so prireditelji spremeni v velik. oder ki ga je v osnudu krasil kip Nj. Vel. kralja Petra II. Poleg odposlanca visokega kuma komandanta divizije generala Nedeljkovića, so bili na odru zastopniki ministra vojske brigadni general Jovanović, pomočnik bana dr. Majcen, župan dr. Adlešić, zastopnik univerze prof. dr. Kos in pa zastopniki narodnih organizacij. Pred razvitjem prapora je imel dr. Ernest Turk slavnostni govor, v katerem je ohratil zgodovino jugoslovenske in dobrovoljske ideje od prvih početkov do danes. Ob koncu svojega govora, ki ga je prenašala tudi radijska postaja, se je dr. Turk spominjal blagopojnega Viteškega kralja, ki je v vojni z drugimi vojaški deli mraz in glad, nakar je vsa množica ponovila za njim obljubo, da bomo zmerom čuvali enotno Jugoslavijo. Sledila je v počastitev spomina padlih dobrovoljcev in njihovega viteškega vodje minuto molka, potem je pa vojaštvo oddalo tri častne salve.

Vojaška godba je zaigrala koračnico, nakar sta blagoslovila prapor vojnih dobrovoljcev šentjakovski župnik Barle in prota Budimir. Prapor je bil izročen zastopniku visokega kuma generalu Nedeljkoviću, ki je poljubil rob zastave, in prapor zmerom pripravljen nositi ognjeni krst.

V imenu visokega kuma Nj. Vel. kralja Petra II. vam izročam ta prapor z željo da bi vas vodil do nove časti in slave, kakor ste se z njima venčali v borbah do slej. Prapor naj bo hkrati uteha materam onih ki so padli za veliko Jugoslavijo, mladim generacijam pa bodi svetel simbol in živa priča vaših velikih dejanj in žrtv. Kadar bo zahtevala sila obrambo kralja, naroda in države, bo ta prapor zmerom pripravljen nositi ognjeni krst.

Z vzklikom Nj. Vel. kralju Petru II., visokemu domu Karadjordjeviću in Jugoslaviji, je predsednik med viharim vzklikanjem množice zaključil vojaško godbo pa je zaigrala državno himno. Sledil je pretresljivi prizor, ko je ga. Jožefa Batičeva v imenu mater padlih dobrovoljcev pripela k novemu praporu trak z napisom: »Mater padlih v spomin mrtvim in v opomin živim!«

Med kratkimi nagovori so pripeli spominke trakovce še brigadni general Popović v imenu oficirjev ljubljanske garnizije, generalni tajnik Pogačnik v imenu Združenja rezervnih oficirjev ga. Pucova za Kolo jugoslovenskih sester, dr. Dular za NO, podstarosta inž. Bevc za ljubljansko sokolsko župo, prof. dr. Čermelj za Zvezo jugoslovenskih emigrantskih združenj, ga. Govekarjeva za Splošno žensko društvo, predsednik dr. Pirkmajer za JS, ga. Šubičeva za Društvo kneginje Zorke, predsednik dr. Fellacher za Klub koroških Slovencev, prof. Jankovič za Združenje četnikov in podstarosta Cerar za Gasilsko zajedništvo. Predsednik prof. Jeras je izročil prapor praporščaku Sircu, ki se je zaobljubil, da ga bo nosil neomadeževanega v čast dobrovoljskega imena in veličine Jugoslavije. Predsednik je položil pred spomenik kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja lep lo. vorjev venec, nakar je bila svečanost pred magistratom zaključena.

Po Stritarjevi ulici se je razvil potem veličasten sprevod, ki je krenil preko Marjinega trga po Miklošičevi cesti, Tavčarjevi ulici in Tyrševi cesti do Kongresnega trga. Sledil je defile pred častno tribunom, na kateri so bili zbrani vsi zastopniki vojske in pa oblasti.

nosti in odkritosrčnosti je bil med prijatelji zelo priljubljen. V megli in nevihti je najbrže zgrešil pot ter našel smrt v planinah, na katere se je ob vsaki priliki rad povzpел.

Društvo za varstvo živali

Ljubljana, 30. junija.

Naša javnost je skoro povsem prezrla občni zbor prijateljev živali. Tiho je njihovo društveno delo in polno žrtve, ne da bi mogli pričakovati od kogarkoli pohvale. Samo zavest, da so pomagali najbednejšim bitjem, ki si sama ne morejo pomagati, jim je edino plačilo.

Bilanca društvenega delovanja je bila za naše razmere prav lepa. Društvo šteje nad 500 članov, raztresenih po vsej dravski banovini. V propagandne svrhe je društvo izdajalo tromeščnik »Prijatelj živali«, predvajalo v kinih Slovenije propagandne diapozitive, prirejalo radijska predavanja zlasti v šolskem radiu in založilo časopise o članki in noticami. Šteje je gojilo z bratekimi društvom po drugih krajih naše države, kakor tudi s tujimi organizacijami. Agilno je delovalo pri pripravah na novi zakon o varstvu živali, ki pa žal za enkrat še ni zagledal luči sveta. Posredovalo je v sto in sto primerih trpinčenja živali, interveniralo stalno pri raznih oblastih, predlagalo spomenice, se zlasti zavzemalo, da bi obistva strogo izvajala še tako malenkostno zaščitno zakonodajo. Posebno pazljivo je društvo posvečalo ustanovitvi veterinarske ambulante, ki pa zahteva precejšen kapital.

Občni zbor je delovanje društvene uprave s pohvalo odobrila ter izvolila naslednje društvene ustanovitve in dolgoletnega predsednika veterinarskega mojstra, g. Rebernika Franca za dosmrtno čast, naga predsednika Slovenskega društva za

varstvo živali v Ljubljani. Novozvoljeni upravi načeluje veterinarški svetnik v pokroju g. Rebernika Pravoslav, tajništvo je poverjeno veterinarju Dolencu Milani, blagajniški posli pa g. Komarovi Albinu. Občni zbor je potrdil tudi pravilnik za poslovanje krajevnih organizacij, s čimer je izpolnjen zadnji pogoj za nemoteno izgradnjo organizacije po vsej banovini. Vse, ki ljubijo živali, vabi društvo v svo. je vrste. Prijave je poslati na naslov Komarove Albine, Ljubljana, Miška 27.

Delna stavka stavbnih delavcev

Ljubljana, 30. junija.

Spor med stavbnimi delavci in delodajalci se je zopet precej poostiril tudi v Ljubljani, kakor smo poročali v soboto, danes je pa položaj še bolj košljiv. Pri Tomažiču so danes začeli stavkati, in sicer okrog 200 delavcev.

Sporazum, ki je bil dosežen po stavki stavbnih delavcev v Ljubljani, je v splošnem kompromis, ki je terjal precej popuščanja tudi od delavcev. Delavci so se zelo upirali nekaj časa, sprejeti sporazum, ki ne pomeni posebnega izboljšanja. Končno so ga pa sprejeli, saj so mislili, da pomeni vsaj večjo zanesljivost ter uvedbo minimalnih mezd. Tudi podjetniki so se zelo upirali sprejeti sporazum in formalno so ga potrdili šele čez nekaj dni po pogajanjih. Delavstvo je pričakovalo, da je s tem mezdno gibanje za nekaj časa odpravljeno. Toda že pri prvi plači po stavki so začeli delavci pri nekaterih podjetjih tožiti, da podjetja krše sporazum. Najbolj so se čutili prizadeti pri podjetju Tomažič, ki gradi gimnazijo za Bežigradom in večjo stanovanjsko hišo v koloniji železniških stanovanjskih hiš. Delavci trde, da je podjetje kršilo sporazum v več točkah, da je znižalo plače nekaterim, ki so imeli višje kakor predpisuje sporazum, a bi jih po sporazumu ne smelo znižati, in da je drugim znižalo plače izpod spodnje meje. Intervencije so bile baje brez uspeha in zato je delavstvo danes stopilo v stavko.

Položaj je še tem bolj košljiv, ker se sporazum ne drže tudi še druga podjetja, in sicer okrog 5 podjetij. Nič čudnega bi ne bilo, če bi zopet ne izbruhnila stavka pri večini ljubljanskih podjetij. Dosedanje intervencije niso nikjer dosegle primernega uspeha.

Stavka pri gradnji proge št. Janž-Sevnica traja v popolnem obsegu. Zadnja pogajanja so bila v petek. Ostala so brez uspeha.

Smrt pod vozom

Poljane, 28. junija

Nenavadna smrtna nesreča se je dogodila ob priliki spravljanja sena. Žrtev tragične nesreče, ki je razburila vso okolico, je postal delavec Franc Gorjanc stanujoč v Sp. Poljanih. Siromak pa ni slutil, da ga bo po vselem polnem delu doletela smrt. Ko so namreč zapeljali dva težka s senom naložena voza s travnika na cesto, da ju potegneta domov, se je Gorjanc namesto na seno, kakor je običaj, opraviil sredi med oba voza in sedel na oje, vezano k prvemu vozu. Gospodar ga je opomnil na nevarnost, toda Gorjanc je ostal trdovratno na svojem mestu, kar je bilo zanj neudno. Niso se privozili daleč, ko je neopažen padel na tla in je šel voz preko njega. Ker revez ni pri tem niti zakrčal, so opazili nesrečo šele zadaj idoč, ko je bil voz že mrtvo.

Gorjanc je bil tedaj že mrtev. Težka kolosa so mu lobanjo popolnoma zdrobila, tako da je bil pri priti mrtve. Komisia, ki je prišla kmalu po tragičnem dogodku na kraj nesreče, da ugotovi dejansko stanje, je ugotovila, da je nesreče kriv sam, ker ni poslušal nasvetov svojega gospodarja. Pokojnik — star 42 let — je bil nekoliko pohabjen, a zelo priden delavec ter so ga povsod radi imeli.

Vidov dan na Viču

Ljubljana, 30. junija.

Kakor druga leta, je nacionalni Viš tudi letošnje svečano praznovanje praznika mučnikov za naše osvoboditve — Vidov dan. Skoraj vse hiše so bile okrašene z državnimi zastavami. Obe šoli sta priredili tepe šolski spominski svečanosti, narodna šola v soboto, meščanska pa v nedeljo. Narodni praznik je praznoval tudi viški Sokol, ki je na večer pred Vidovim dnem zaigral mogočen kres na Rožniku. Pri kresu se je zbrala pred vsem mladina, mnoge pa je zadržal dež. Na Vidov dan se je Sokol udeležil svečanosti razvite prapora slovenskih dobrovoljcev pred magistratom Udeležba članov v kroju je bila manj zadovoljiva, več pa je bilo članov v civilnih oblekah. Dasi je jutraj

deževalo, bi ta dež ne smel zadržati prav nobenega zavednega in discipliniranega Sokola, da bi ostal sokolski krog doma. Za vzgled naj nam bodo bratje iz oddaljenih krajev, ki so kljub naliwu, ko so odhajali od doma, prišli na slavo v sokolskem kroju. Slavnosti se je Sokol udeležil s člankim in naračajskim praporom. Za viskega Sokola pa je bil letošnji Vidov dan še posebno pomemben, saj so se slava dobrovoljcev udeležili tudi štiri člani viskega Sokola — jugoslovenski dobrovoljci in sicer bratje dr. Gašper Fekle, Bruno Beršnik, Tone Vrtačnik in Metod Paternost. Viški Sokol je lahko ponosen na te svoje brate, ki naj bodo svetel vzgled mlademu pokolenju za naše narodno osvoboditve. Viškim Sokolom-dobrovoljcem: Zdravo!

Javna zahvala

Ljubljana, 30. junija.

Oblastna uprava Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v Ljubljani izreka svojo in celokupnega članstva iskreno zahvalo vsem, ki so v kakršnikoli obliki pripomogli, da so to. varši iz Češke, Poljske in Bolgarske bili deležni res bratskega sprejema in iz svoje. ga dvodnevnega bivanja v naši ožji domovini odnesli kar najboljšo vtise.

Naj se tudi ponovno zahvalimo gg. banu, mestnemu načelniku, direktorju drž. železnice, komandantu dravske divizije oblasti, ljubljanskemu knezoškofu in vsem zastopnikom, parohu srbske pravoslavne cerkvene občine, konzuloma bratske Češke in Poljske, šefu vojne delegacije in načelnikom oddelkov drž. železnice, šefu postaje glavni kolodvor, zastopnikom jugoslovenske-češke, poljske in bolgarske lige, vsem cenjenim damam, voditeljici železnice menze ter gojenkam železničarske gosposinjske šole, nar. žel. glasbenemu društvu »Sloga«, Nabavljalnici in Kreditni za drugi uslužbenec drž. železnice, tov. železnice, uredu dnevnikov in vsem, ki so z udeležbo pri sprejemu oz. slavnosti večerji ali kakorkoli si budi izkazali svoja topla čustva do slovenskih bratov in njih idealnega stremjenja za bratsko slovensko vzajemnost.

Tudi za nadvse prisrčne sprejeme na Zl. danem mostu, Trbovljah in Jesenicah bodi izrečena iskrena zahvala vsem lokalnim odličnikom, zastopnikom raznih društev in ustanov ter občinstvu in šolski deci.

Zato ponovno kličemo: Vsem prav iskrene. na hvala! Oblastna uprava UJNZB Ljubljana.

Iz Celja

—c Stranke, ki uvažajo življenjske potrebitine živalskega izvora, se ponovno opozarjajo na razglas mestnega poglavarstva št. 9770-1932 z dne 27. dec. 1932, po katerem se mora vsaka taka pošiljka, ki pripade na katerikoli način v mesto, prijaviti najkasneje 6 ur po prijetju v mestnem klavnišnem uradu, kjer se odda certifikat in se plača prepisna užitina. Zadevne prestopke bo kaznovalo mestno poglavarstvo v smislu čl. 56. pravilnika za ogledovanje klavniških živali in mesa po čl. 27 in 111. zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni.

—c Nesreča ne počiva. Na letovišču na Dobrni je padla šoletna uradnikova žena Ruža Mismereja iz Osijaka v četrtak po stopnicah in si nalomila desno nogo. V sredo je padel g. dr. Pavel Strmšek, profesor na gimnaziji v Celju, v Polenah pri Pristavi tako nesrečno z voza, da si je zlomil desno nogo. V četrtak si je 35letni mizar Jernej Zilnik iz Ponorja pri Sv. Juriju ob Taboru pri padcu s česnje zlomil leto nogo. V Novi vasi pri Celju je neki kolezar povozil šoletnega delavčevega sina Leopolda Zupanca in mu nalomil leto nogo. 47letnemu dninarju Francu Sovniku od Sv. Matevža pri Braslovčah je padel v četrtak pri delu hlod na leto nogo in jo zmečkal. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Znani Aleksij nastopa od snoti tudi v Celju s svojimi težkoalektimi produkti in izstreljevanjem Franca Krausa iz topa. Zanimiva produkcija je privabila množico množico gledalcev.

—c V celjski bolnici je umrl v ponedeljek 44letni delavec Jakob Hrovat iz okolice St. Jurija ob južni žel., v sredo pa je umrla 66letna dninarica Rozalija Ogrižkova iz okolice Smarja pri Jelšah.

—c Dekletu je pregriznil nos. V četrtak je čevljarski pomočnik Slavko Starovašnik z Zg. Hudinje na cesti pred Bergmannovo tekstilno tovarno napadel v omenjeni tovarni uslužbenko 18letno delavko Antonijo Kristanovo in ji pregriznil nos. Očitno je

po sredi ljubzen. Kristanova je morala iskati pomoči v bolnici.

—c Mestna občina celjska razpisuje me sto občinskega kmetijskega referenta in dobavo 250 kubnih metrov kamena lomljenca za zavarovanje nabrežij Voglajne v Zgodni.

—c Nofne lekarniške službe ima do vstopa petka 3. julija kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 30. junija katoličani; Spomin Pavla.

DANASNJE PRIREDITVE
KINO MATICA: Črna krila.
KINO IDEAL: Kardinal Richelieu.
KINO UNION: Zrtev ljubezni
KINO SSKA: Variete
KINO SLOGA: Knock out

DEZURNE LEKARNE

Danes: dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trn. koczy ded. Mestni trg 4, in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Pri Svith treh Kraljih

Je blu minde Idrčene tak apralu, de sa se. le zej h sap parši, ka sa se pašil. Blu ih je pa guar prau gvišnu kejšnih dvistu z nehmni prjati. Prpelal sa se s kajjemain-čkam da Varinke, pazraul sa Cankarje, kir sa vidi ta zlat kranc, ka sa ga dele. gati ži prejšn dan guar abejši. Pa vanejte, kaj im je pašepau, pual, ka je kranci ži guar visu: »Hlapei Jernejci, ži tulk lit se kamandirate, pa se že da zej niste skamandiral. Jest pa ta sedim m pa čakam. pa Vas glidam, ka hudte minu usi bušci. Tak b šau rad z Vami, de b Vam Kej pa. vidau. Bam pa ta cajt raj hitru Matjažu pisau, ka Vam bu bliži, magučo Vam bu van kejšna rik.«

Pual sma pa rumal jen sma paglidal, ki je pranglih Idrje, Vajsku, Galaki, Carnvarh... Use je blu glih tak, kat suj cajt, kat blizu... jen tak djeleč. Ka sma se sklanil, de pušnema varh, ka usak dan pašile pazrave dual, se nam je zdiu, de ališma. kak udarjej klavda glabuaku pad zjemla u našmu katičku... tak sma mejnal pazrave. Kat pa de bi rik, nam ti. stih par kaple ni uzilu duabre ule. Še bel sma se stisni jen bliži sma si bli pa sarch jen pa duše.

Žaga poje ves dan

Ljubljana, 30. junija

Drva so človeštvu nedvomno neobhodno potrebna. Zato imamo trgovce s kurivom. Trgovcem pa je razen drv za prodajo važna tudi žaga. Teh trgovcev je v Ljubljani več. Vsi imajo svoje žage, ker pa jih ima. jo po določenih predpisih v zaprtih prostori. V žiski pa imamo nekega trgovca s kurivom, ki seveda tudi ni brez žage. Na. sprotno — njegova žaga je v Ljubljani brez primere. Pri njem poje žaga na prostem, svobodno, neusmiljeno. Razen njegovih drv žaga tudi živce — naše živce. Že vse razvrzane od večnega tuljenja ža. ga.

Navse zgodaj začne njena nezmožna pesem, neusmiljeno, nekončno, pri odprtih ali zaprtih oknih prihaja njeno morečo tuljenje na naša razbolela ušesa.

Nič nimamo sicer proti temu trgovcu, saj smo po večini celo njegovi odjemalci, tudi nam je razumljivo, da mu je v njegovi obrti žaga neobhodno potrebna, vendar pa ni nikjer zapisano, da smo primorani ves božji dan poslušati njegovo neznožno žago? Mera je polna do vrha! Ne vzdržimo več! Osebnih intervencij in prošnje pri njem niso zalegle nič. Naše zdravje je resno ogroženo!

Energično zahtevamo da pristojna oblast naredi temu brezobzirnemu trpinču. nji že enkrat konec!

Kakor imajo vsi drugi trgovci s kurivom svoje žage v zaprtih prostorih, zakaj bi bila naš zanj izjema in zakaj smo baš mi ubogi šiskarji primorani pri tem trpeti?

Podpisani prizadeti prebivalci Gasliške, Jernejve in Medvedove ceste v Sp. žiski.

Kupujte domače blago!

Vavpotiča še niso našli

Kamnik, 29. junija.

Za pogrešanim Srečkom Vavpotičem ni še nobenega sledu. Kakor smo že poročali, je odšel 18. t. m. v Kamniške planine, z namenom, da bi se v hribih okrepil od truda. polnega študija po maturi, katero je bil baš položil na I. državni gimnaziji v Ljubljani. Svoji stari materi v Kamniku, gospe Vovkovi, je rekel, da se bo drugi dan, to je v petek vrnil, pa ni ga bilo več nazaj. V velikih skrbih je gospa Vovkova v nedeljo 21. t. m. sporočila načelniku rešilne postaje g. Maksu Koželju, da se njen vnuk še ni vrnil s planin in ker sluti nesrečo, prosi, naj pošlje v hribe rešilno ekspedicijo. G. Koželj je takoj poslal tri ekspedicije, ki so ugotovile, da je pogrešani Vavpotič prišel 18. t. m. na Kokršno sedlo, kjer je prenočeval. Oskrbnika kočje je vpraševal o snežiših in dostopih Kalskega grebena, zanimal se je tudi za vrhove Kočne in Grintavca ter snežiš pod Skuto. Izjavil pa je, da bo šel le na Krvavec.

Ekspedicije so preiskale le zapadno stran planin od Kamniškega sedla do Krvavca, bile pa so ovirane od dežja in silnih nevihtah ter stalno v smrtni nevarnosti. Preiskale so vsa prepeade, vsak sneg v obronkih in izpodjedah, kakor tudi vse razpoke v snegu, ker je verjetno, da je padel v kako snežno razpoko, ki so se že pojavile. Polne štiri dni so bile ekspedicije na delu, toda vse iskanje je ostalo brezuspešno, našli so le coprte pogrešanega na Kalski gori, ki je edina sled za njim. V petek je bilo reševalno delo ekspedicijski ustavljeno in se bo z iskanjem začel znova po čakalo. da sneg, katerega je še zelo veliko, skopni.

Pogrešani Vavpotič je bil marljiv dijak, zelo vreden in podan ten, ki je izključena vsaka možnost, ki bi opravičevala govorice, da je odšel na daljšo turo, ne da bi o tem obvestil starše in da morda niti ni v Kamniških planinah. Bil je zelo tih, miren in vedno rad sam. Zasadil svoje iskro-

Janko Češnik
TRGOVEC.

Pokojni je več let deloval vztrajno in nesebično v upravi našega zavoda, kateremu je bil zvest in odkritosrčen prijatelj. Ohranili ga bomo v hvalečnem spominu!

V LJUBLJANI, dne 30. junija 1936.

UPRAVA IN RAVNATELJSTVO

DNEVNE VESTI

— **Važen korak v pospeševanju našega tujškega prometa.** Znano je, da ima Českoslovaška v naši državi okrog 8 milijard Din presežka na svojem izvozu. Govorilo se je že, da bi bilo dobro, če bi dovolila Českoslovaška vsaj nekaj tega denarja v tujsko-prometne svrhe, da bi češkoslovaški letoviščarji lažje in v večjem številu prihajali k nam. Deloma je tej splošni želji ustrezno. Dosežen je namreč aranžma, da bodo Českoslovaki v bodoče dobivali pri nas preko Putnika na razpolago potreben denar in sicer 3.500 Din tedensko v gotovini, ostalo pa v bonih, s katerimi bodo lahko plačevali račune v hotelih itd. To bo gotovo imelo ugoden odmev v našem tujškem prometu.

— **Smrt uglednega Bohinjca.** Na Vidov dan so pokopali v Bohinjski Bistrici ob veliki udeležbi prebivalstva uglednega posestnika, trgovca in gostilničarja g. Mija Grobta, ki je v petek z vedno zatleni očji Pokojnik je imel najprej v Srednji vasi goštilno in trgovino, leta 1882 se je preselil v Bohinjsko Bistrico. Ko je postala leta 1922 Boh. Bistrica postala žrtev požarne katastrofe, je bil med prizadetimi tudi grobota. Uničeno mu je bilo vse imetje, toda mož ni klonil. Zilavo se je ločil leta in kmalu si je spet opomogel. Pokojnik je bil vedno v naprednem tabornu in med ustanovitelj Sokola v Bohinjski Bistrici. Bil je moč kremenitaka značaja, ki ga je spoštovalo vse prebivalstvo. Za njim žaluje pet otrok. Naj v miru počiva ob vzhodu Triglav. Ugodni rodbini naše iskreno sožalje!

— **Nova pšenica za zemljarino.** Uduge, nje mlinske industrije je sprožilo zanimiv predlog o plačevanju zemljarine z novo pšenico. Po novi zaščiti kmetom ni treba za plačilo dolgov pridelkov takoj po žetvi spraviti na trg, kar je dobro, preji jim pa nevarnost eksekucije, zaradi zastalnih davkov. Zato bi bilo treba ustaviti eksekucije neposredno po žetvi ali pa sprejemati pšenico po višji ceni nametu davkov. V žito, rodni kraj je bilo zasejano okrog 1 milijon ha s pšenico. Če računamo kmetu samo 100 kg pšenice na ha, jo dobimo 10.000 vagonov. To pšenico bi lahko spravili v prazne vialice, stoječe miline in silose, če bi država dovolila plačevati zemljarino z novo pšenico, bi kmetom novega pridelka ne bilo treba takoj prodati in tudi cene bi ne padle.

— **Kongres knjigarnarjev.** Na Vidov dan se je v Novem Sadu pričel kongres knjigarnarjev iz vse države. Nemesto bolnega predsednika I. Kuglija je otvoril kongres podpredsednik Zivković, ki je v svojem govoru omenil, da je najvažnejše vprašanje organizacije naših knjigarnarjev vprašanje šolskih knjig. Naša znanstvena literatura je slaba in segati moramo po tujih knjigah. Njegov uvoz pa ne sme biti noben monopol. Delegat Vučković iz Beograda je pobijal trditve nekaterih pisateljev, čes, da knjigarnarji niso sposobni za prodajo knjig. On trdi, da teži krivda na nesposobnih pisateljih. Tudi knjigarnar Beneš je kritiziral pisatelje, čes, da bi on za nagrado 20.000 Din izpremenil celo vero, oni pa niso sposobni napisati dobre knjige. V novi odboj je bil izvoljen med drugim tudi Lavoslav Schwentner iz Ljubljane.

— **Drama »Celjski grofje« v Zagrebu.** Danes zaključuje zagrebško gledališče letošjo sezono z vzporedno dramo Bratka Krefla »Celjski grofje«, ki so jo vpriporili tudi že v Skoplju in v Pragi.

— **Gorki je bil leta 1912 v Splitu.** Pokojni ruski pisatelj Maksim Gorki se je mudil leta 1912 v Splitu, kjer se je skrivaj pred avstrijsko policijo. Moral je za zapustiti Split se istega dne, ko je prispel tja, ker se je bal, da bi ga policija ne izsledila.

— **Slovenci v Ameriki.** V Clevelandu je avtomobil do smrti povozil Andreja Slokarja. Pokojni je bil star 43 let, doma iz Sokovca pri Ajdovščini. Druga žrtev prometne nesreče v Clevelandu je postal Janez Gorenčič, ki ga je povozil policijski motokoli. Pred petimi leti mu je umrla žena in mu zapustila sedem nepreskrbljenih otrok. Doma je bil iz vasi Suhor v Beli Krajini. Smrtno se je ponesrečil v Clevelandu An. Tom Klopčič, etar 60 let, doma iz Doba pri Domžalah. Žagal je pred svojo hišo nalomljene veje in padel tako nesrečno z dreve, sa, da je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl. V Milvaukeu sta umrla Janez Medved, star 64 let, doma iz Šikolje in Matija Florjančič iz St. Jerneja. V Clevelandu so umrli Josipina Simčič, rojena Čebokle, stara 51 let, doma iz vasi Borjana na Primorskem, Matija Muhovec, star 33 let, doma iz Radovljice, duhovni pomočnik Viktor Virant in Janez Kromar, star 40 let, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici.

— **Narodno obrambni sklad »Bran-i-borac«** Emil Tomažič, stavbenik Ljubljana, 50 Din, drž. narodna šola, Planina pri Rakeku 37 Din, drž. nar. šola, Sv. Jurij ob j. ž., 20 Din, drž. nar. šola, Znojile, p. Zagorje ob S., 10 Di, drž. nar. šola, Plesence, p. Zalec, 30 Din, I. deška drž. nar. šola, Maribor, 37 Din, III. drž. realna gimn., Ljubljana, 90.25 Din, drž. nar. šola, Gorica, p. Rečica v Sav. dol., 190 Din, II. drž. dekl. mešč. šola, Maribor, 76 Din, drž. nar. šola, Sromlje, 24 Din, drž. nar. šola, Sv. Florjan v Dojču, p. Mielanje, 16.50 Din, drž. nar. šola, Sv. cina, p. Zg. Sv. Kungota, 64 Din, drž. nar. šola, Pragersko, 33.75 Din, drž. nar. šola, Preserje, 58 Din, drž. nar. šola, Trebija, p. Gorenja vas, 12 Din, drž. nar. šola, Polhogradec, 40 Din. Pred kratkim smo razposlali na gg. industrije okolišnice in pošne položnice. Prosimo za blagohoten odziv. Tudi gg. odvetnike in notarje prosimo za obznanje. Pomnite, da podpirati brate v sužnosti je dolžnost vsakega! To je zadeva ponosa, časti, vitezstva! »Bran-i-borac« — osrednji odbor v Ljubljani.

— **Služba rudarskega nadzornika** razpisuje Glavna bratovska skladnica v Ljubljani. Reflektanti morajo imeti dovršeno srednjo rudarsko šolo in biti večji v iskanju rude Nameščenje je zaenkrat časno. Plača 2000 do 2.500 Din.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, soparno vreme, krajevne nevihte. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skoplju 31, v Beogradu 30, v Zagrebu in Skoplju 29, v Ljubljani 27.4, v Sarajevu 27, v Rogški Slatini 26, Mariboru 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760 mm, temperatura je znašala 17.8.

— **Rabuke in nesgode.** Na Viču sta dva moška vdrla v stanovanje Marije Velkavrhove in njene 18letne hčerke Albine ter obe tako pretepla, da sta morali v bolnico. Albina ima podplutbe po vsem telesu. — Žrtve rabuke je postal tudi rudar Benedikt Meserko iz Hrastnika, ki ga je nekdo pretepel. — V Zalogu je nekdo brenil železnega prevzika Jozeta Straha tako močno, da mu je zlomil več reber. — V Voklem je nekdo obdeloval 35letnega delavca Miho Puščavca z nožem in ga poškodoval na glavi ter po telesu, a v smrti ni prišel. — Polju je neznanec poškodoval 34letnega Francu Bizičana in ga s kolom udaril po glavi. — Kjučavničarja Jakoba Legata iz Kroke je gad pičil v palec na levi. Vsi poškodovanci so zdravijo v ljubljanski bolnici.

— **Strasen zločin iz pohlepnosti.** V Kneževih vinogradih blizu Somtorja so odkrili orožniki strašen zločin. V hiši 42letnega posestnika Ivana Ernesta so našli v kuhinji zakopano truplo 60letnega ekonoma Antona Ernesta. Preiskava je dogajala, da je sin Ivan pred 15 dnevi umoril svojega očeta in zakopal njegovo truplo. Zločin je storil iz pohlepe po denarju. Oblasti domnevajo, da je bil oče še pri življenju, ko ga je zverinski sin zakopal.

KINO IDEAL
SAMO SE DANES!
Poslednja roža
Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri.
Znižane cene: Din 2.50, 4.50, 6.50.
JUTRI:
Kardinal Richelieu

— **Aleksander je tihotaplil tudi perzijske preproge.** Carinske oblasti so točno dogdale, da je dr. Aleksander Bodi s svojimi pajdaši tihotaplil tudi perzijske preproge. Preiskava carinskih oblasti bo zaključena v soboto, potem bodo pa vsi spisi izročeni finančni direkciji, ki bo izrekala zadnje besede. V Beograd prihajajo neprestano utihotapljene preproge. Včeraj je prešla carinarnica 13 dragocenih perzijskih preprog s Sušaka, ki so jih zaplenili spediterji Ba. torju v Senju.

— **Iz zvornika zagrebške katedrale je skočila.** Na Vidov da je skočila iz zvornika zagrebške katedrale 14 letna dijakinja ženske realne gimnazije Josifina Reich. Prvotno so mislili, da je šla v smrt zaradi slabega reda, kar pa ni točno. Kri. vi niso bili profesorji niti starši, temveč njihova malomarnost. Dekle sploh ni hodilo v nobeno šolo in turec tudi ni moglo končati življenja zaradi slabega reda. Niti starši niti bližnji so, ki niso vedeli, da dekle že celo leto ne hodi v šolo, čeprav je šlo vsako jutro z doma. V gimnazijo ni bila vpisana. V poslovnem pisnu pravi, naj obveste njene starše, da gre v smrt, ker je bila izključena iz šole. Nesrečni oče zdaj poizveduje kaj je hči počela vse leto in kje je bila vsak dan. Morda je bila vpisana v šoli pod tujim imenom. Za enkrat se ni znano, kaj jo je poglalo v smrt.

— **60 letni stavec ugrabil 20 letno dekle.** V bosanski vasi Biljani je 60 letni vdovec Rašid Nešić v soboto zvečer ugrabil 20 letno Aiso Zaimović. Njeni starši so mu jo hoteli s silo vzeti, pa jim je na predlagal naj jo puste pri njem, čes, da se bo omožila z njegovim sinom Esadom, na kar je dekle pristalo. Ta čas se je oglašila noka vdova, čes, da je pripravljena vzeti starega Nešića. Tako so imeli kar dve poroki.

— **Samomor ugledne zagrebške zdravni.** ce. Včeraj popoldne se je v Zagrebu ustrelila ugledna zdravnica dr. Mihaela Pejič-Kostier. Bila je živčno bolna in najbrž jo je to poglalo v smrt. Pokojna je bila šef-zdravnica Merkurjevega sanatorija. Ustrelila se je v glavo in je bila takoj mrtva. Njen mož je znan finančni pu.

blišat in bivši bančni ravatelj dr. Ljubomir Komar.

— **Izprememba radio-programa.** Jutri ob 20.10 haloze (Rudolf Dostal).

Iz Ljubljane

— **Dr. Josip Fon na zadnji poti.** Včeraj ob 14.30 je pretrgano umrli mestni zdravnik dr. Josip Fon nastopil svojo zadnjo pot izpred hiše žalosti na Zrinjskega cesti, kjer se je zbral mnogo ljudi. Po blagoslovitvi krste se je od pokojnika v lepim besedah poslovil predsednik Zdravniške zbornice dr. Meršol, a pokojnikovi prijatelji so pod vodstvom pevovodje Rupnika zapeli žalostinko »Uliši nas gospod«. V veličastnem žalnem spredu je najprej korakala šoleka mladina, zlasti deklice v belih oblekah, kiso nosile mnogo šopkov, nato so stopali samarijani in samarijank, ki so se nosile krasen bel venec z rdečim križem, enač venec pa tudi uslužbenici mestnega fizikata. Za kredo je stopala užalostena mati in bližnji sorodniki s stricem primarjem dr. Krajcem, na zadnji poti so pa pokojnika spremlili tudi mnogi stanovski prijatelji in znanci, predsednik krajevnega odbora RK dr. Felčič, predsednik lekarniške zbornice mr. Leustek in dr. Pri viaduktu so pevi zapeli »Pomlad vse se veseli, a pri odprtem grbu se je v ganljivem govoru poslovil od pokojnika mestni zdravnik dr. Mis. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so začele na krsto padati prve grude.

— **Umrl v Ljubljani ob 19. do 25. t. m.:** Vrhove Jožef, 54 let, delavec, Zadrnik Amalija, roj. Straus, 70 let, žena mestnega sluga, Kastelic Marija, roj. Fortuna, 90 let, žena kovača, Smale Marijana, roj. Pečenik, 76 let, vdova sodnega sluga v p. Strojarni Franc, 68 let, delavec, Gospodarič Marija, roj. Ravšelj, 81 let, žena nadsprednoka dr. že, Globoknik Jernej, 78 let, trg. zastopnik, Mazi Josip, 64 let, direktor I. drž. realke, Zgajnar Ivan, 28 let, krojač. V ljubljanski bolnici so umrli: Travnik Marija, 53 let, delavka tob. tov., Kalan Ivan, 55 let, poštni poduradnik v pok., Gestrin Ferdinand, 62 let, krojaški mojster, Colman Terezija, 61 let, snalžilka, Crnuče, Matjan Josipina, 50 let, zasebnica, Zabukovje, Modic Josip, 36 let, kajzar, Gora pri Sodrzičič, srez Kočevje, Levčič Pavel, 60 let, svetnik drž. žel. v p., Batič Ivana, 44 let, zasebnica, Skrvada Angela, 20 let, Predvor pri Kranju, Kaučič Filip, 12 let, sin posestnice, Sora, Podražaj Alojzij, 12 let, sin bajtarja, Medvica, obč. St. Jurij pri Ljubljani, Novak Alojzija, 40 let, poljska dinarica, Breza, obč. Vel. Loka, Selan Ivan, 60 let, vdova drž. uradnika, Jordan Ivan, 5 mesecev, sin narodnika-vodnika, Ošaben Edmund, 49 let, nočni čuvaj, Segal Ivan, 55 let, delavec, Sirelj Janez, 37 let, delavec, Podlipoglav, obč. Dobrunje, Kačič Marija, 57 let, žena rudarja, Dol pri Laškem, Dežman Elizabeta, 84 let, dinarica, Kropa, Lancovo, Lisec Anton, 70 let, zvaniti drž. žel., Mavčič pri Smledniku.

— **Iz Ravitve prapora Pevskega društva** poštnih uslužbencev. Pevsko društvo poštnih uslužbencev je lepo proslavilo 10letnico svojega obstoja. Slovesno je razvito prapor, ki mu je kumoval Nj. Vel. kraljevič Andrej. Uvod v proslavo je bil slavnostni občni zbor na Vidov dan popoldne, včeraj popoldne je bila pa glavna svečanost na Šentjakobskem trgu. Predsednik g. Havliček je pozdravil navzoče, nato je pa povzel besedo tajnik g. Bizovičar, katerega topli pozdrav je veljal zlasti zastopniku kuma novega prapora polkovniku Bakicu. Združeni pevski zbori Hubadove župe so peli Jenko v »Molitev«, nakar je župnik g. Barle blagoslovil prapor. Polkovnik Bakic je z lepim nagovorom izročil praporščaku Mehletu, ki je obljubil, da ga bo zvesto čuval. Društvo je čestitil poštni direktor dr. Vargaja, nato pa se župnik Barle, zbrani poslušarji so zapeli poštnarsko pesem, potem so se pa formalni v lep spredu, ki je krenil skozi mesto pred Poštni dom, kjer je bil razhod. Popoldne je bila na Taboru dobro obiskana veselica.

— **Kaj je z likvidacijo zadruge »Stan in dom«?** Prejeli smo: Približno pred letom dni je sklenil občni zbor stavbne zadruge »Stan in dom«, ki je zgradila znane kolonije na otoku Ljubljane, da se zadruge likvidira. Mestna občina je kot garant prevzela njeno nepremično imetje. Sestavila se je likvidacijska komisija, ki bi bila moralna najpozneje v enem letu izvršiti likvidacijo zadruge. Toda zadeva je neke obtežila in se ne gane dalje. Zadruga pa ima precejšnje število članov, ki so vsi udeleženi z deleži in ki jih usoda teh deležev iz »lahko umljivih razlogov« živno zanima. Vsečidel so namreč siromašni ljudje, ki so vplačali deleže zato, da bi podprli združeno stavbno akcijo in mnogi izmed njih niso v zadruginih hišah ne stanovali ne imeli kakršnekoli druge koristi. Njih zahteva glede izplačila deležev je pojevala posebno pozornost, ki je jo lani izročila deputacija ledanju županu g. dr. Ravnharju. Takrat so jim na občini odgovorili, da je vprašanje

deležev v zvezi s končno likvidacijo zadruge. Kako je torej z likvidacijo bivše zadruge »Stan in dom«?

— **Popravnaj ispit.** Za dijake in dijakinje srednjih in meštanskih šol, ki imajo popravne izpite, se otvorijo na drž. VI. deški narodni šoli v Sp. Šiški, Gasleka ulica, posebni učni tečaj. Pouk se prične v prvih dneh julija. Poučevali bodo profesorji in je uspeh zagotovljen onim, ki prično z rednim obiskom že julija. Posebni učni tečajji bodo tudi za dijakke oziroma dijakinje, ki imajo popravne izpite za nižji in višji tečajni izpit. Informacije dnevno od 1. julija dalje od 9. do 12. ure na narodni šoli v Sp. Šiški.

— **Kopalci nimajo sreče.** Naši kopalci letos se niso prišli na svoj račun. Dopolodnevna večina nima časa za kopanje in tudi ni tako topla kakor popoldne. Toda popoldne je skoraj vsak dan nevihta. Popoldne se pooblašči in solnce več ne vidimo do drugega dne. Tako pogostih neviht pri nas nismo vajeni. Poletni meseci od 15. junija do začetka septembra so v Ljubljani v normalnih letih navadno lepi, skoraj brez dežja. Zdej so kopalci že tako razočarani nad vremenom, da si ne upajo iti kopat popoldne tudi ob najlepšem vremenu. Kopalciša so zaradi tega še vedno zelo slabo obiskana, čeprav bo kmalu konec že pol sezone.

— **Cesta, ki še vedno uživa stari sloves.** Zadnja leta so mnoge ljubljanske ceste izgubile svojo značilnost. Zdej imajo že vse vsaj občestne jarke in ob njih so vsaj na oddoljih hodniki. One, ki niso lakovane, redno posipavajo in treba je priznati, da Ljubljana ni več blatna vas. Vendar je še nekaj cest, ki so ob vsakem dežju zelo blatne in bi jih morali bolj pogosto posipavati. Sloves blatne ceste starega vzorca uživa zlasti cesta na Cankarjevem nabrežju. Ob dežju se tam blato vprav čedi. Potrebno bi bilo, da bi jo pošteno popravili ter posuli s porfirnim peskom, ki se je dobro izkazal na drugih cestah. To je skromna želja muščanov, ki jo goje že nekaj let.

— **Lisztov oratorij »Kristus«** bo izvajala Glasbena Matica ljubljanska kot prvi koncert takoj v začetku prihodnje koncertne sezone. Vstopnice ostanjejo v veljavi ali pa se lahko vnovičjo v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

— **Film »Berlinska reportaža«** Ljubljana dr. M. Foersterja se ponovno predvaja, tokrat z obširnejšimi komentarji. Vse do dne 1. julija ob 20.30 v Delavski zbornici. Sedenje bodo po 3 Din. Čisti dohodek je namenjen v podporo gluhomu mladini.

— **Na drž. osrednjem zavodu za ženski domaći obrt** v Ljubljani. Novi trg 4-1 se vrši od 1. do 5. julija razprodaja čipkarskih izdelkov po zelo znižanih cenah. Razprodaja je odprta vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 7.

— **Ljubljana - Sušak, redna avtobusna zveza.** Odhod iz Ljubljane vsak dan ob 6.25 izpred hotela Miklič. Cena vožnje v eno smer 76 Din, dočim stane vožnja tja in nazaj Din 125. Povratna vozna karta velja 14 dni. Vse informacije in vozne listke dobite v predprodaji v Putnikovi biljetarnici (Hotel Metropol), vozovnice se lahko rezervirajo tudi telefonično na št. 33-83.

— **Društvo »Tabor«** poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži pogreba pok. Ante Groma, ki bo danes ob 17. izpred hiše žalosti, Dolenjska c. št. 14.

— **Društvo »Soča«** javlja tužno vest, da je naš dolgoletni član Ante Grom preminul. Vabimo vse člane, da se polnoštevilno udeleže pogreba, ki bo danes ob 17. izpred hiše žalosti, Dolenjska c. 14 k Sv. Križu. K nemadomestljivi izgubi dobrega in blagega soproga izrekamo hudo prizadeti naši gospe Maši in preostalim svojcem najiskreneje sožalje!

— **Klub Primorč poziva svoje članice,** da se sigurno udeleže pogreba g. Groma, soproga naše predsednice. Zbirališče ob 16.30 na Dolenjski cesti.

— **Predavanje prof. dr. Vidmarja** o zadnjih treh svetovnih šahovskih prvakih, ki je bilo napovedano za drevi, mora zaradi zadržanosti predavatelja odpasti!

— **Namesto venca na grob pokojnega direktorja Josipa Mazija,** bivšega načelnika prosv. oddelka, je darovalo uradništvo prosvetnega oddelka banke uprave 255 Din g. načelniku prosvetnega oddelka Breznik Josip 200 Din dijaškemu podpornemu društvu na I. realni gimnaziji v Ljubljani.

— **Šentjakobsko pevsko društvo v Ljubljani** poziva članstvo in pevce, da se udeleže pogreba tov. Ante Groma v torek Zbirališče ob 16.30 pred Češnovarjevo goštinjo, Dolenjska cesta.

SOKOL

— **Sokol Ljubljana IV.** sporoča svojemu članstvu prezlačno vest, da je umrl eden stare sokolske garde br. Ante Grom, ki je nad pol stoletja stal neomajno in zvesto v vrstah sokolstva. Dragega pokojnika, ki je kumoval ustanovitvi našega Sokola, bomo spremlili danes popoldne k večnemu počitku. Uprava poziva vse članstvo, da se v krajih ostali z znaki udeleže pogreba br. Groma. Prav tako bratsko prosimo ostala ljubljanska društva, da se po možnosti v kroju udeleže pogreba in tako izkažejo čast staremu sokolskemu borcu. Zbirališče ob 17. na vojaškem strelišču. — Uprava Sokola Ljubljana IV.

— **Ljubljanski Sokol** naznanja svojemu članstvu žalostno vest, da je umrl br. Janko Češnik, ki je stal zvesto v vrstah Ljubljanskega Sokola nad 50 let. Nepozabnega brata bo spremlila društvena deputacija v kroju in s praporom danes popoldne ob pol 15. k večnemu počitku. Prosimo vse brate, da se v kroju pridružijo društveni deputaciji, ki se zbere ob 14. v Narodnem domu. Br. Janko Češnik, dolgoletnemu in zvestemu članu bomo ohranili časten in trajen spomin. Zdravo! Uprava.

SPORT

— **GZSP (službeno).** Za slalom tekmo, ki se to vrsila 5. julija za Akom pod Siroko Pečjo, je določen sledeči sodniški zbor in sicer: predsedstvo: Cop Miha, teh. vodstvo: Korenini Drago in Frelj Matevž, starterja: Truhlar Jože in Ravnik Stanko, sodnika na cilju: Cop Jaka ml. in Langus Beno, časomerilca: Novšak Viktor in Odar Franc, zapisnikar: Marn Marion. kontrole na progi: Cop Jože, Cop Karol in Berlot Tone. Sanitarna služba: Cop Albin in Smolej. Odhod z Jelenic s prvim »turističnim vlakom«, prosimo, da se vsi imenovani, gotovo posluhijo tega vlaka.

— **Gorenjska zimsko sportna podzveza** na Jelenicah razpisuje z dne 5. julija 1936. Za Akom pod Siroko Pečjo v Martuljku »slalom tekmo«. Start na plazu pod Siroko Pečjo točno ob 13. uri; cilj islotam. Tekmuje se po razredih na podlagi pravit in pravilnikov JZSS. Pravico nastopa imajo vsi verificirani tekmuvalci JZSS. Prijave sprejema tajništvo GZSP do 3. 7. t. l. Prijavnine ni. Zrebanje startnih števil bo eno uro pred pričetkom tekmovalca. Razglasitev rezultatov ob 16. uri pri gozdarski koči v Martuljku. Ker so snežne razmere zelo dobre, vabimo vse alpske tekmovalce, da se tekme udeleže. Na tekmi nastopi tudi naše celotno olimpijsko alpsko moštvo, poleg še drugih priznanih alpskih smučarjev-tekmovalcev. Pozivamo vse klube GZSP, da na to tekmo pošljejo tudi svoje mladinske odseke, ker v slučaju, da to dosti prijavljenih naraščajnikov (ki pa morajo biti že bolj izvežbani), bodo izvedli tudi naraščajsko tekmo. Odhod z Jelenic z jutranjim »turističnim vlakom«, Smuk!

ŠAH

— **Šahovsko prvenstvo.** Slovenska šahovska zveza spet stopa na dan z večjo prireditvijo. Priredila bo namreč prvenstvo dravsko banovine za posameznike. Turnir, na katerega bo pripuščeno le omejeno število šahistov, se prične danes, Igralo se bo vsak dan od 8. do 13. v vrtnem paviljonu restavracije Zvezde, ob slabem vremenu pa v veliki restavracijski dvorani. Prijavili so se najmočnejši slovenski šahisti in je zlasti Ljubljana zastopana izredno močno. Od prijavljenec naj omenimo le Preinfalka, inž. Weissa, Cibica, Mareka (vsi LSK), Sorlija, Cirila Vidmarja, Šisko (vsi Triglav), Lešnika iz Maribora in Kranjčana Sangerja. Zrebanje bo v torek ob 20. v kavarni Zvezdi. Razpisanih je 5 denarnih nagrad po 600, 450, 350, 250 in 150 Din.

— **Naši šahisti na olimpiadi v Münchenu.** Jugoslovenska šahovska zveza je pozvala novosadski šahovski klub naj dirigira svojega prvaka Bröderja na šahovsko olimpiado, ki se bo vrsila od 16. avgusta do sredine septembra v Münchenu. Poleg Bröderja bo zastopal Jugoslavijo Pirc, König, Kostić in Vidmar.

— **Dr. Aljehin v Dalmaciji.** V Split je prispel včeraj bivši svetovni šahovski prvak dr. Aljehin, ki si hoče ogledati vso našo obalo do Kotora. Po povratku iz Kotora ostane nekaj dni v Splitu na počitnicah, potem pa odpotuje na šahovski turnir v Podgorice.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekliti

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par davek 2.— Din Najmanjši znesek 8 Din

VSA LETNA OBLAČILA, lister, buret, kaša, v odlični izdelavi dobite poceni pri Preškerju, Sv. Petra cesta 14. &-R.

Telefon 2059 Saha drva, premog, karbonske, dobite pri I. POGAČNIK, Unihofstr. al. št. 5

STROJEPIŠNI POUK za časa učitnice (po desetletnem sistemu) za začetnike in izvežbane. Večerni tečaj. Učna ura znižana na 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 6. julija. Christofor učni zavod. Domobranska c. 15. 1911

SLUŽBE

VZGOJITELJICA do 30 let stara, iz boljše hiše, z pedagoško izobrazbo, ki zna poleg slovenščine ali srbohrvašine perfektno nemško in italijanski v govoru in pisavi, se prejme na graščino k Sletnemu dečku in Sletni deklici. Reflektantice, zmogne strojepljati in šivanja imajo prednost. Povodite pod št. 1000 na upravo lista. Slika naj se priloži. 1910

Inserirate v »Slov. Narodu«

MARIJA ČEŠNIK, roj. Juvančič, javlja v svojem imenu sorodnikov, da je v nedeljo rano ob 4. uri spravljen z Bogom preminil njen ljubljani in dobri soprog, gospod

Janko Češnik
TRGOVEC.

Pogreb predragega rajnega bo v torek, dne 30. junija 1936. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 3. julija ob pol 8. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V LJUBLJANI, dne 28. junija 1936.

Iz praznikov v mrtvilo

Jutri se v Ljubljani oficijelno prične počitnice

Ljubljana, 30. junija. Praden Ljubljana zaspi za nekaj mesecev, smo ji vsaj dolžni voščiti lahko noč. Še danes je nekaj življenja v nji, jutri se pa že začne počitnice oficijelno na vsej strani. Imeli smo dva lepa praznika in praznovati smo prav za prav začetek pasjih dni. Ko je v Ljubljani konec šolskega leta, je tudi konec vsega. Ulice izumro čez noč, kdor je še ostal v mestu, si ne upa na cesto, nastane prava sveta tišina in veliko molčanje nad slovenskim velenostom. Nihče ne more ugotoviti, kaj se je prav za prav zgodilo, kajti Ljubljana zaspi nenadno, kakor da jo je napadla spalna bolezen — brez vzroka in razloga. S počitnicami samimi na sebi si ne moremo razložiti ustavitve vsega življenja v Ljubljani, kajti o počitnicah samo govorimo, na nje pa ne hodimo. Ko je konec šolskega leta, ni v Ljubljani niti več običnih zborov, ne megle in ne dežja. Nihče več ne prireja sprevedov in modnih revij. Nihče več ne predava niti po radiu. V Ljubljani ni več dobrodelnosti, ni več nobenih problemov, ne politike, ne manifestacij in niti ne blata. In pomislite, niti trgovci in pomočniki se ne pripravijo o zapiranju trgovin.

Praznika sta pa bila še zelo živahna. V nedeljo so bili očiti še vsi atributi Ljubljane z dežjem vred. Meščani so še bili na cestah. Bili so še budni, čenrav se je nekaterim že dremalo v spalnih. Krepko so se oprijemali dežnikov in kazali so še zanimanje za življenje okrog sebe. Nič ni še kazalo, da bodo danes že uživali počitnice, odnoso, da jih snoh ne bo več na spregled. Na promenadi je še vladala mladina. Triumfirala je s šolskimi izvestji v rokah. Promenadi ne morejo do živca izvestja in ne šole. Prva pot od šolskih proslav je bila

na promenado. To je bila nekakšna spontana demonstracija nad vsem tem kar so si izmislili odrasli, da mučijo mladino. Šole je konec in zdaj se poživljamo vsi na njo. Odrasli pa pravijo z olajšanjem, da je konec »poslovnega« življenja. Konec vsega, kar je terjalo od njih javne dolžnosti. Odslej jim ne bo treba hoditi niti k Čadu ob nedeljah zapri se bodo pred vsem svetom in izvesili na vrata napis zaprto. Jutri jih ne bodo mogli več nadlegovati niti najzvestejši upniki. Vseeno jim bo, če jim bo prinesla mlekarica mleko ali ne in niti smetar ne bo imel več dela. Danes so še doma oficijelno, jutri pa bodo kvečjemu inkognito.

Med prazniki so vsi praznovali v Tivoliju. Samo po sebi se razume, da ob tako imenitnih dneh ni šel nihče na izlet. Vsi so praznovali doma družinske praznike. Ker pa počitnice še niso bile javno proglase, so meščani lahko zasedli v Tivoliju vse klopi ne da bi zaradi tega trpel njihov ugled. Da so bili doma, se je poznalo že po promenadnih koncertih in žegnanjih. Ne pozabite, da pri nas ni nobenega žegnanja med počitnicami in da so promenadni koncerti med pasjimi dnevi nevarni. Ko gre človek te dni po ulici, odmeva votlo po mestu kakor v grobnici, če bi pa zaigrala godba, bi se najbrže začeli rušiti zidovi.

Težko je napisati pošten nekrolog Ljubljani v teh dneh, saj ga pišemo v zavesti, da ga ne bo nihče čital. Samo po sebi se razume, da med počitnicami nihče ne čita listov, niti tisti ne, ki ne morejo spati. Zato je velika sreča, da med počitnicami tudi ni jubilejev. Najbrž ne bo nihče niti pisal popravkov. Zato predlagamo tudi za liste počitnice. Naj se grede konat — vsi na Spico.

Štiri ure v celici smrti

Junaštvo angleške zdravnice dr. Esther Killickove

35 letna zdravnica dr. Esther Killickova v Birminghamu je bogatila zdravniško vedo z mnogimi odličnimi znanstvenimi deli in zato so ji prorokovali sijajno kariero. Zda se je pa proslavila še s pogumnim dejanjem, ki ga lahko mirne duše uvrstimo med najpomembnejše primere zdravniške požrtvovalnosti in prid trpečega človeka. Junaška zdravica je prebila polne štiri ure v hermetično zaprti celici, kjer je hotela na sebi preizkusiti učinke metana, tega najhujšega sovražnika rudarjev, ki je pokončil v rudnikih že toliko človeških življenj.

Dr. Howard Collier, predstojnik vseučiliškega zavoda za delovno higieno, je izjavil, da so sadovi te težke žrtve izredno važni. Učinek tega smrtonosnega plina se da preiskusiti samo na ljudeh, pravi ameriški učenjak. Živali za take poskuse niso prikladne. Pokazalo se je v prvi vrsti, da se človek polagoma temu plinu do gotove meje privadi. Če bi bila dr. Killickova ne-

posredno izpostavljena učinku enake velike množine plina, bi bila izgubljena. Ker je pa plin prodiral v celico zelo počasi, se je mogla aklimatizirati in tako se ni zastupila.

Dr. Killickova je bila vse štiri ure pri popolni zavesti in lahko je opazovala na sebi učinek strupenega plina. Čutila je sicer neko čudno, topo zaspanost, ni se pa onesvestila. Silno jo je bolela glava in udje, ves čas ji je šlo na bruhanje in imela je občutek, da se vse okrog nje vrtil. V ušesih ji je bučalo in šumelo, da je večkrat mislila, da sliši grmenje iz daljave. Ko je dala po štirih urah znak za otvoritev celice, je bila že močno zastrupljena. Čez nekaj ur so pa začeli znaki zastrupljenja popustiti in drugi dan so povsem izginili. Če je mirno ležala v celici smrti je trpela mnogo manj, nego če se je gibala. Pogumna zdravica dobi za svoje junaštvo častni doktorat mnogih visokih šol.

Bogata vdova izginila

Pred poroto v Kölnu a/R se je pričel te dni proces proti 43 letnemu J. Ludwigu, obtoženemu, da je umoril 67letno premožno vdovo Marijo Gassovo, ki je 7. septembra 1934 nenadoma in brez sledu izginila. Grassova, vdova po zlatarju, je bila daleč naokrog znana po svojem čudaštvu. Spala je namreč v nesnažni sobi z 20 črnimi mačkami in 7 belimi kurami. Ludwig je upravljal njeno premoženje in zato so mu ljudje verjeli, ko je začel širiti vest, da se je stara vdova odločila za dolgo potovanje. Na zahtevo finančnih oblasti je policija sicer uveljavila preiskavo, toda brez uspeha. V novembru je pa dobila anonimno pismo, da Ludwig veseljači in zapravlja denar po nočnih lokalih. Večkrat se je pripetilo, da je zapravil en večer 800 mark. Detektiv je obenem ugotovil, da je dvignil na knjižico bogate vdove 20.000 mark.

Državno tožilstvo je končno odredilo aretacijo osumljenega upravitelja, ki je pa trdovratno zanikal, da bi bil kaj zakrivil, češ, da mu denar, ki ga je dvignil, že davno pripada za delo. V njegovem stanovanju so našli oporoko, v kateri zapušča vdova Ludwigu vse svoje premoženje, okrog

300.000 mark. V oporoki je omenjeno tudi, da je shranjeno v skritem predalu pisal, ne mize 100.000 holandskih cekinov. V pre daljku so pa našli samo nekaj starih neveljavnih bankovcev. Zanimivo je, da so štiri dni prej, predno je vdova izginila, izginile tudi njene mačke in kure. Ludwig je pred sodiščem zatrjeval, da je vdova izginila zato, da bi ušla kazni, ki ji je pretila, ker ni plačala davkov.

Andre Gide v Moskvi

Znameniti francoski pisatelj Andre Gide je priletel te dni z letalom v Moskvo. Čeprav je priletel skoraj poldrugo uro pred napovedanim časom, je obkolila njegovo letalo množica navdušene mladine, ki je prišla na letališče pozdraviti velikega prijatelja Rusije. 67 letni pisatelj je izstopil iz letala bil in na mehan. Radostno je stiskal roke mladim delavcem in delavkam ter sovjetskim pisateljem. Na letališču so ga pozdravili med drugimi Mihail Kolcov, Boris Pilnjak, dramatik Kiršon, pesnik Pligovski ter njegov francoski tovariš Louis Aragon.

Globoko ginjeni pisatelj je odgovoril na navdušene pozdrave: »Ginjenost mi brani

govoriti. Saj je vaša dežela vtelesenje onih sanj, s katerimi sem tako dolgo živel. Sanjal sem o trenutku, ko stopim na sovjetska tla. Med pogovorom je eden izmed ruskih pisateljev izrazil svoje začudenje, da je Andre Gide za svoja leta še tako mladosten. — Saj bom še mlajši, kajti prišel sem v vašo deželo, da se tu posrečim, je odgovoril Gide emeje. Med vožnjo v hotel je izrazil željo, naj bi ga avto odpeljal na Rdeči trg, kjer je srce Moskve. Tam je Gide pod Kremlom ob Leninovem mavzoleju nekaj časa poslušal utripanje srca ljubljene Rusije.

Ante Grom

Ljubljana, 30. junija.

4. junija je praznoval g. Ante Grom, vpo-kojeni carinski revizor, 80-letnico rojstva v krogu svoje družine, a danes ga ni več med živimi. Umrl je na Vidov dan kakor pred letom dni njegova ljubljenska Mici Zupancičeva, s katero sta prebivala pod istim krovom.

Ante Grom je bil rojen leta 1856 v Ljubljani »Pri šestici«. Ko so starši opustili gostilno, se je preselil v Idrijo, kjer je preživel mladost, a po končani službi se je posvetil carini. Služboval je v Pulju, na otoku Cresu, v Gorici, Sežani in v Trstu, nato pa pri carinskemu uradu v Špiljah, odkoder je šel v pokoj. V Ljubljani je odprl carinsko posredništvo, ki ga vodi zdaj njegov sin Srečko, predsednik Ljubljanskega fotokluba. Njegov prvorojenec Miro je bančni uradnik v Ljubljani, hčerka Vosačka je pa poročena v Pragi.

Pokojnik je bil znan kot vester in sposoben uradnik, ki je bil tudi vse življenje neomahljivo v naprednih vrstah. Že v Trstu se je pridružil sokolski družini, v Ljubljani je bil dolga leta član Sokola II, pozneje je pa ml ustanovitelj in vsa leta tudi odbornik Sokola IV. Še pred dvema letoma je obelisk sokolski krog in nastopil tudi na telovadišču. Vsa Ljubljana je poznala in cenila starega gospoda z impozantno belo brado. Ante Grom je bil vse življenje zdrav in trden, prava grča, a pred letom dni se ga je lotila zavratna bolezen, ki je počasi glodal njegovo trdno zdravje. Na Vidov dan je došel.

Pokojnik zapušča poleg otrok vdovo gospo Mašo, znano narodno delavko in dobitnico, s katero je živel vse življenje v najlepši harmoniji. K večnemu počitku ga spremlja danes ob 17. izpred hiše žalosti, Dolenjska cesta 14, na pokopališču k Sv. Križu. Lahka mu domača gruda, prizadeti ugledni rodbini naše iskreno sožalje.

V deželo večnega miru se je preselil po trudapolnem življenju naš ljubljani, plemeniti gospod

ANTE GROM,

carinski revizor I. klase v p. in carinski posrednik.

Zaspal je na Vidov dan pod vtiski svojega 80 letnega jubileja, spravljen z Bogom in z zavestjo, da je častno dovršil življenjsko nalogo. K Sv. Križu ga spremimo danes, v torek ob 17. uri z Dolenjske ceste št. 14.

LJUBLJANA — PRAHA — WIEN, 30. junija 1936.

MABA, soproga; MIRA, sinova; MIRA, por. VOSATKA, hči; FRED, FILIP, brata; ANDRA, roj. VRTOVEC, FRIDA, roj. DOLENC, sinovi; ANTONIN VOSATKA, zet; MIRCEK, MIRICA, BOGDAN, ZDENKO, vnuki in ostalo sorodstvo.

S sekiro nad družino

Poljčane, 29. junija.

26letni Cajnko Leopold iz Stopnega pri Makolah je imel že nekaj časa piko na mlado zakonca Babulca Jakoba in njegovo ženo. Njegove žene se je pred dnevi celo de-ansko lotil in pretepel jo je ob neki priliki, skoro do smrti, ko moža ni bilo doma. Zaradi tega bi se moral te dni pred sodiščem zagovarjati. Prav to ga je tako razkačilo, da je sklenil maščevanje.

Prikriti se je ponoči vinjen in oborožen s sekiro pred Babulčev hišo, razbijal s sekiro po vratih in oknih in kričal: »Danes bo tvoja smrt in smrt vse tvoje družine«. Babulci, ki je bil že v postelji, ga je hotel spodbetati odpraviti zlepa. Videč, da ne bo na tak način ničesar dosegel in da mu preti resna nevarnost, je slednjič v silobranu segel po lovski puški in ustrelil na slepo skozi okno v noč. Pri tem pa je razgrajča nevarno zadel v levo stran prsi in v ramo. Hudo ranjenega so drugo jutro Cajnka odpravili v bolnišnico. Zadeva se bo obravnavala dalje na sodišču. Babulci je znan kot dober posestnik in pošteni, medtem ko je Cajnko znan kot strahovalec vse vasi.

Iz Kamnika

Dej za solncev mora biti za veseljem žalost priti, tako nekako pravi pregovor. Da je ta pregovor resničen, o tem nam lahko pove znan kamniški jazz »Jo-jo«, ki je v nedeljo muzicalni gasilec na njihovi veselici v Stahovici. Lepe melodije so ubirali kamniški muzikanti in še elajše so se ob zvokih te godbe vrtili parčki. Vino je polagoma lezlo v možgane in ker se pri go-tovih temperaturi vsaka stvar vname in zgori, je zagorelo naenkrat tudi v glavah naših muzikantov in nekih podjetnih stahovskih fantov, ki so pograbili za pulte in se pričeli z njimi tako neozno obdelavati, da so večerjati našli fantje, ki so bili vsi v belih hlačah, priromali strahno okrvavljeni v rodnih Kamnik, kjer jim je moral zdravnik nuditi svojo pomoč. Eden je dobil s štefanom po glavi, drugi ima zašilega pol obraza, tretji in četrti imata zavezani glavo, peti pa komaj hodi, ker so ga na oni del, kjer izgubi hrbel svoje pošteno ime, preveč trdo posadili. — Zadevo preiskujejo kamniški orožniki, imela pa bo svoj odmev tudi pred sodiščem.

Dober lov policije. V nedeljo popoldne, se je med 15. in 16. vtihotapil nekdo v knjižnico tukajnje dekanije, kjer je nakradel več dragocenih predmetov, med drugim nekaj avstrijskih zlatnikov in srebrnikov, zlato damsko uro z verižico, zlato možko verižico, dva zlata ženska uhana in en zlat prstan, poleg tega pa tudi večjo vsoto denarja z zavitkih po 10, 20 in 50 Din. — Istega dne zvečer so okrog 21. zasačili v gostilni bratov Fajdiga na Sutni, v trenotku, ko je iz hladilne omare hotel ukrasti steklenico malinova, 62letnega Janeza Gabrovca iz Vranje peti pri Kamniku. Obvestili so takoj policijo, ki je podjetnega tatu aretirala. Izkazalo se je, da je imel pred hišo pripravljeno kolo, da bi lahko čimprej odšel pete, poleg tega pa je imel ob cestni ograji shranjen nahrbtnik. Pri zasliševanju je prvotno vse zanikal, po dolgem obotavljanju pa je končno vendar priznal, da je omenjenega dne bil v župnišču, da pa ni

mogel notri, ker je bilo vse zaprto. Izvršena je bila hišna preiskava na njegovem domu v Homcu, kjer živi pri svoji hčeri kot previzkar, vendar nakradenih predmetov ni bilo mogoče najti. Verjetno je, da je Gabrovec, ki je star, zakrknjen grešnik že enajstkrat predkaznovan zaradi raznih tatvin in goljufij, nakradeno zlatino in denar na varnem mestu skril. Oddan je bil v sodne zapore v Kamniku.

Katastrsko upravo smo dobili. V ponedeljek se je preselila iz Ljubljane katastrska uprava. Nastanjena je v hiši g. Karla Stareta, v prostorih, kjer je bila nekoč nastanjena žandarmerija.

Iz Maribora

Mariborske slavnosti so bile včeraj končane. Lepo vreme je privabilo v obdruvsko mesto okoli 30.000 ljudi. Slovesnih evencenosti so se udeležili tudi zastopniki vlade, med njimi notranji minister dr. Korosec, ljubljanski nadškof dr. Jeglič, ljubljanski škof dr. Rožman in škoflanski škof dr. Gnidovec. Impozantan je bil polnočni spreved po mestu, ki se ga je udeležilo okoli 6500 mož in fantov ter svečani obhod včeraj, ki je zaključil Slovesne praznike. — Kdo je utopenec? V nedeljo popoldne so blizu Koblerjevega trda v Kamnici potegnili iz Drave popolnoma gole truplo neznanega možaka. O najdbi so takoj obvestili policijo in zdravnika, ki je ugotovil, da je neznan utopenec ležal že 8 do 10 dni v vodi. Ker so našli na utopenem, do 40 let starem možu male rane, domnevajo zločin in je zato bila odrejena obdukcija.

Vlomilec v rokah pravice. Včeraj je mariborska policija aretirala Ivana V. zaradi neke vplodne tatvine Po zaslišanju ga bodo predali sodišču.

Ponesrečen vlom. V stanovanju poročnika Gjura Corića na Aleksandrovi cesti 28 je skušal v noči na ponedeljek neznan storilec vlomiti in odnesti dragocenosti ter denar. Rokomavah pa se je na šipi močno vrezal, da je krvavel, ropot stekla pa je zbudil druge stranke, ki so vlomilca popodile. Zasedovanje je ostalo brezuspešno.

Nesreča v ljudskem vrtu. Pri igri v okviru Slovesnih prireditvev v Ljudskem vrtu je v nedeljo popoldne po nesreči vrgla neka igralka glavnemu igralcu Gromu meč na nogo, da mu je ob območju poškodovala. Igro so za četrt ure prekinili.

Pobegnili sta te dni 12letni delavčev sin Konrad Hraš s Polzeja in 16letna branjevčevka hčerka Natalija Kubiševa iz Maribora. Vse poizvedbe so ostale brezuspešne.

Zeparska zalega je prišla z navalom ljudi v Maribor. Prijavljenih je bilo policiji več žeparskih tatvin. Tatovi so segali zlasti po zlatih urah.

Iz Litije

K železniški nesreči na Savi. V našem poročilu o železniški nesreči, se je zaradi slabe telefonske zveze vrnila mala netočnost. Nesreča se ni pripetila na litjski postaji, temveč na sosednji na Savi pri Litiji. Od tam je moral brzoval nazaj v Litljo, nato pa je nadaljeval vožnjo po nepravem tiru od Litije mimo Save in do Zagorja. Ob tem času je promet na progi precej živahen, osebnih vlakov, ki odhajajo po 20, uri z Zidanega mosta proti Ljubljani, je moral počakati na zagorski postaji krl. žanje z brzecem in je došel vlak zato v Ljubljano skoraj z enourno zamudo.

GOSPODARSTVO

Sava, OBČA ZAVAROVALNA DELNIŠKA DRUŽBA V ZAGREBU.

Je imela dne 27. junija t. l. svojo redno, štirinajsto letno skupščino za lansko poslovno leto. Iz poročila ravnateljstva je razvidno, da je družbi navzile splošnim težavnim razmeram in hudi konkurenci uspelo, obrniti in celo nekaj povečati obseg svojih lastnih premij.

Družba izkazuje čisti dobiček v višini Din 1.429.681,94 in plača 8% dividendo kakor lani. Lastne tehnične rezerve »Sava« znašajo Din 9.236.653,74, skupni garancijski fond družbe pa Din 31.117.013,57. Od svoje ustanovitve do danes je zavarovalna družba »Sava« izplačala za elementarne škode znatno vsoto 252.810.379,87 Din.

Za novega člana uprave je izvoljen generalni direktor g. Stevan Tubić, a za člana nadzorstvenega odbora direktor g. Ivan Berić.

Za srečen zakon

Pravijo, da so najsmrenejši tisti zakonci, ki imajo povsem nasprotujoče si lastnosti.

Da, in baš zato iščem ženo, ki bi imela kaj pod palcem.

Jakob je začutil ost resnice in ni vedel, kaj bi odgovoril. Skomignil je samo z rameni in zamrmral:

— To so otročarije.

Hotel je prijeti ženo za roke, pa mu jih je umaknila in se ježno obrnila k vratom, kakor da bi hotela skozi mračno okence gledati iz kočije. Jakobu se je zdelo, da bo naipametneje prekiniti pogovor o tako kočljivi zadevi. Zato je umolnil kakor Terezija in se stisnil v kot. Le tu pa tam je dvignil glavo in pogledal, ali se žena res jezi. V hipu, ko je drdrala kočija pod železniškim mostom, se je Terezija nehote obrnila in v svitu obločnice je Jakob opazil, kako se ji leskečijo solze v očeh.

Pogled na te solze, ki jih je skušala Terezija zadržati, je povzročil preokret v njegovem srcu. To je bilo prvič po poroki, da jo je razžalostil in to ga je bolelo. Srce se mu je krčilo, sram ga je postalo in jezil se je, da je storil to. Začutil je, kako tesne vezi ga vežejo na njo in da ne more živeti brez njene ljubezni. Ustrašil se je misli, da bi ugenil vse to izgubiti, če bi sebično popustil svojemu hrepenenju po novih slastih, ki mamijo moža, da bi si pridobil ljubezen žene. Čije edina zasluga je v tem, da je neznana.

André Theuriel: 24

Nevarna lepotica

Roman

Vsak količnik sloveči umetnik je bil izpostavljen javni pozornosti; in Terezija to doslej niti najmanj ni motila. V Parizu je večkrat videla, kako se Jakob zanima za lepe dame in tega si nikoli ni jemala k srcu. Zakaj na naenkrat zdaj čuti željo ljubosumnosti? Jakob ji doslej še nikoli ni prikrival, kako se zanima za ženske, ki mu posvečajo pozornost. Nasprotno, v šaljivem tonu ji je pripovedoval o prigodah z njimi in pri tem sta se oba od srca smejala. To pot ji je pa zamolčal, da je bila ta tučka tudi na garden-party. In vendar je ni smatral za tako brezpomembno, saj mu je obraz kar žarel od sreče, da jo je zopet srečal in da more z njo kramljati med štirimi očmi.

Terezija je nezaupljivo ogledovala sumljivo baronico Lieblingovo.

Brezpomembna, ne, to gotovo ni bila. Njena elegantna in pri tem preprosta obleka je pričala, da je to odlična žena

in da ima dober okus. Čeprav ji ni bila simpatična, ni mogla tajiti, da prekaša ta dama s svojim uglejenim nastopom vse druge dame v salonu. Njen obraz ni bil samo prijeten, temveč tudi z beljavo zagorel. Dusevno bistrost je kazal živ pogled, poleg tega pa tudi izrazite, živahne poteze. Vse to v zvezi z dražjo eksotično neobičajnostjo je moralo človeka že na prvi pogled očarati. Drugače je bila na Terezija glede Jakoba brez skrbri. Poznala ga je kot iskrenega, širokogrudnega moža, nezmožnega podlega izdaštva. Toda mar tudi najplemenitejše srce včasih ne podleže trenutnim nasladam? Mar ne more silna strast omesti še tako zvestega srca?

Pred zagonetnimi in žarečimi očmi neznane žene je začutila Terezija neizrečeno tesnobo. Drltela je za svojo srečo in si očitala, da sumišči svojega moža zaradi tako nedolžnih pogledov in praznih domnev. Dolgi Jakobov pogovor z baronico Lieblingovo jo je navdajal s strahom. Težko jo je bilo premagovati se, da je prikrila svoje razburjenje in hladno odgovarjala na obrabljene fraze Flaminia Ossole.

Slednjič je Jakob stisnil Marii Lieblingovi roko in se vrnil k svoji ženi.

— Mislim, — je dejal nekam raztreseno, — da bo čas posloviti se.

— Da, nekam utrujena sem, — je pritrdila tiho.

Poslovila sta se od knežinje in odšla. Vreme se je bilo ta čas temeljito poslabšalo, lilo je kakor iz škafe. Ko sta sedla v kočijo, je Terezija čutila, kako silno ji utripa srce. Vprašala je navidez brezbrizno:

— Kdo pa je ta Lieblingova, s katero si tako dolgo govoril?

Jakob je čutil, da mu je udarila kri v glavo. Obrnil se je k vratom, da bi mu ne videla v obraz in počasi je zastrl okence.

— To je avstrijska baronica... dobra prijateljica knežinje.

— Da, vem... Torej si jo že prepoznal?

— Seznanil sem se z njo na garden-party in tam sva govorila nekaj minut o slikarstvu.

— Ah!

Polagoma se je pomiril in v duhu se je karal: Tepec sem, da v vsaki svoji zadržko. Saj sem kakor šolarček, boječ se kazni.

— Dobro se zna zabavati, — je nadaljeval samozavestno, — kako ti uga-ja?

— Zelo!... Vendar mi pa nekaj na nji ni simpatično. Kako to, da mi sploh nisi omenil, da si se seznanil z njo?

— Res je, omenil sem ti samo, da lepo počne.

— Da, omenil si mi neko Dunačanko, da je pela svoje narodne pesmi. Ali je bila to ta dama?

— Seveda!

— Oprosti, omenil si mi jo samo tako mimogrede, nisi mi pa povedal, kako se piše. Niti na misel mi ni prišlo, da bi bila ta pevka lepa dama, s katero si se danes tako dobro zabaval.

— Dobro? — se je zasmejal prisiljeno, — pretiravaš.

— Ne pretiravam, — je odgovorila Terezija. — Stisnila ti je roko in te ogovorila, kakor da sta že stara znanca.

— Vse tujke se malo zmenijo za formalnosti. Njihovo vedenje ni tako priljubeno, kakor naše.

— Meni je pa zoperno tako vedenje.

— Rezika, ali ne govori iz tebe ljubosumnost?

— Ljubosumnost? Ne, ne, — je tačila Terezija premagujoč se, da bi prikrila svoje razburjenje. Za boga, saj vendar nimam vzroka biti ljubosumna. Žalosti me samo, ko vidim, da mi ne zupaš več tako, kakor prej, da mi ne poveš vsega, kar doživiš.